

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 80 Din, za inozemstvo 100 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana pisma se ne sprejemajo - Uredništva telefon šte. 50, upravnništva šte. 328

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
mali oglasi po 1.50
in 2 D, večji oglasi
nad 45 mm višine
po 2.50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prazniku

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni račun: Ljubljana šte. 10.650 in 10.348 za inzerate, Sarajevu št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Dovolj!

Italija, nekdanji torišče vztrajnih in navdušenih borb naroda za svobodo, je danes dežela najhujše tiranije na svetu. Nobeden, bodisi tuji bodisi domači režim, ki je v preteklih stoletjih vladal Italiji, ni bil tako nasilen, kakor je sedanjí. Boljševiške metode vladanja, ki se niso mogle preko mej Rusije udomačiti nikjer v izomikanem svetu, so bujno pognale v Italijo. Nacionalizem, nekdanji zamišljen kot izhodišče in završetak prave človečanske misli baš od najboljših italijanskih umov, se je danes izrodil v taisti Italiji v najbrezobzirnejšo tiranijo, ki hoče zadušiti vsako svobodno misel in pokret človeškega duha. Ena sama oborožena peščica fanatikov si lasti pravico predstavljati celokupen narod, prisvaja sama sebi narodno in državno idejo in proglašuje vse druge za izdajalce, vredne smrti, deportacije ali konfiskacije premoženja. Narodna ideja, po evropskih pojmihi neločljiva od ideje svobodoljubja, enakopravnosti in demokracije, je v Italiji postala sredstvo za najkrušeje zatiranje državljanov, ki ne pripadajo frakciji samosilnikov, in če je Mussolini čutil potrebo, da se primerja z mogotci starega Rima, naj bi si bil rajši izbral Marija ali Sullo, ki sta v blaznem partizanstvu proskribirala na tisoče državljanov, ali pa Nerona, mesto da se je poslavil v eno vrsto z blagim in velikodušnim Cezarjem. Kar se uganja danes v Italiji, se ne more vzporejati s slavnimi časi rimskega cesarstva, ko se je vladal svet po pravnih normah, ampak le z najžalostnejšimi časi italijanske zgodovine, ko so vladali deželi klativitezi, trinogi in razbrzdani četaši-najemniki.

Kako se Italija vlada, to ni samo njena stvar, ampak stvar celega sveta, kajti človeštvo je danes po kulturnih in gospodarskih vezeh tako tesno zvezano in vsak narod drug na drugega tako zelo navezan in drug od drugega tako odvisen kakor nikoli popreje. Če že razmere v Rusiji, ki je bolj azijska nego evropska država, tako zelo vplivajo na vse države, koliko bolj Italija, odkoder se je počel fašizem razpasevati po vseh sosednjih deželah, koder bi vsak samopašnež rad porabil povojno moralno in politično krizo človeštva za to, da po krinko nacionalizma ustanovi kakšno diktaturo. Proti temu se mora demokracija vsega sveta postaviti enkrat energično v bran in baš na zgledu Italije pobijati ta napihnjeni, nasilni in nori nacionalizem, ki se imenuje fašizem in ki je zanikanje vse krščanske kulture zapada, sloneče na spoštovanju svobodne človeške duše, uvaževanju posameznika in družabnih edinici, njihovih avtonomnih pravic in na vzajemnem soglaševanju različnih mnenj in nazorov ter na moralni solidarnosti vseh narodov, ki so vsi enakovredni in enakopravni. Če se pa fašizmu pusti prosta pot in se mu še daje potuha, potem se mora Evropa polagoma zopet popoganiti.

Odločni odpor vseh kulturnih narodov in držav proti laškemu fašizmu je tembolj nujen, ker ogroža Mussolinijeva politika težko ustanovljeni svetovni mir, kakor ga je nekdanji ogroževala fanatična politika svetovne revolucije, propagirana od onih ekstremnih boljševiških politikov, ki so jih zdaj postavili v Moskvi sami ruski oblastniki na hladen zrak. Politika laškega diktatorja, ki po svoji tajni policiji in najetih agentih-provokaterjih seje nezaupanje in razdor med Francijo in Španijo na eni strani ter podpihuje italijanske nacionalne strasti proti Franciji na drugi strani, ki razpreja kolonialno politiko na Balkanu, v Afriki, v Mali Aziji čisto v nesorazmerju z dejanskimi silami italijanskega naroda, ki vzgaja v njem velešovinistična čustva in aspiracije, kakršnih si ne morejo dovoliti danes niti neprimerno večje, močnejše in bogatejše države, — ta politika je danes najresnejša nevarnost za Evropo, njeno konsolidacijo in mirni razvoj.

Fašistovska objestnost je šla tako daleč, da je izrabila atentat laškega državljana na diktatorja za usiljenje terorizma proti našim sorojakom v Primorju. V zvezi z netaktnostmi, provokacijami in nesramnostmi, ki si jih je dovolil fašistovski režim nasproti Franciji, so imela divjanja črnosrajčnikov proti nedolžnim Slovincem in Hrvatom na Goriškem in v Istri ta efekt, da je zdaj ves izomikani svet opozorjen na veliki in pereči problem naših bratov pod italijanskim gospostvom. Moralni prestiž Italije je padel globoko pod ničlo in vsakdo zdaj ve, kakšna gniloba, nasilnost in brutalnost se skriva pod visokodonečimi frazami g. Mussolinija o »obnovi rimskega imperija« pod snoparskimi znamenji.

nji. Prizanašati podjarmljenim in jih pravično vladati, je bilo geslo starega Rima, poteptati in docela uničiti slabejšega, to si je izbral za devizo »novi Rim«, ki se širokousti, da bo ves svet »pomladil«. Toda demokracija Evropa ne sme več dovoliti, da bi se na tak način skušala cela Evropa pobarbariti in demoralizirati ter teptati svetla gesla krščanske kulture in demokracije. Kar pa se naših sorojakov v Italiji tiče, je izgovoril prvi resno in krepko besedo naš Jugoslovanski klub, za

Mogočna in enodušna manifestacija narodne skupščine za Jugoslovane v Italiji.

VEČINA IN OPOZICIJA OBSODILI VANDALSKI FAŠIZEM. — GLOBOKO UČINKUJOČI GOVOR POSLANCA DR. HOHNJECA. — NEKAJ SE MORA STORITI ZA TRPEČE BRATE! — TOPEL POZDRAV SRBSKEGA POSLANCA NAŠIM SOROJAKOM, NAJ VZTRAJAJO! — ZASTOPNIK NEMCEV POZIVLJA VES KULTURNI SVET, DA SE ZAVZAME ZA ZATIRANO SLOVANSKO MANJŠINO V ITALIJI. — ZNAČILEN ODGOVOR MINISTRA DR. NINČIČA. — GOSPOD BODRERO ZAHTEVA ZADOŠČENJE.

Belgrad, 12. nov. (Izv.) Ponovne manifestacije za jugoslovanske brate pod Italijo na današnji skupščinski seji so na tukajšnjo javnost napravile najboljši vtis. V skupščini se je pokazala popolna enodušnost. Ne glede na razcepljenost vladnih in opozicijskih poslancev je treba ugotoviti, da so tudi radikali, radičevci in celokupna opozicija dali duška svojemu mišljenju, da je treba napram Italiji voditi takšno politiko, ki bo našim sobratom omogočila vsaj svoboden razvitek. Če name-rava Italija voditi proti nam v resnici prijateljsvo v duhu rimskega pakta, potem ji je dala skupščina s svojo manifestacijo jasno na znanje, da naj preneha s svojo politiko zatiranja in nasilja nad Hrvati in Slovenci v Italiji. Nasilja nad slovensko in hrvatsko manjšino niso v duhu tega prijateljskega pakta, ampak so proti načelom civilizacije in človečnosti. Zato naj si Italija dobro zapomni, da takšne politike jugoslovanska država ne bo mirno gledala.

Do kompetentnega sklepa na seji sicer ni prišlo, ker je to jasno iz političnih razlogov. Takšno glasovanje o kompetentnem sklepu namreč ne bi bilo oportuno in bi imelo isti efekt, kakor ga more imeti današnji nastop skupščine sploh. Zanimivo je, da je zunanji minister Ninčič izjavil v svojem odgovoru, češ, da ni oportuno z ozirom na politiko prijateljskega pakta sprejemati predložene resolucije, s čemer je jasno povedal, da se sicer z duhom resolucije, ki izraža simpatije za naše brate pod Italijo, strinja, in da bo vlada sama storila potrebne korake.

Istotako je zanimivo, da se o resoluciji ni glasovalo, in sicer po sklepu vladne večine, ki bi morala glasovati z opozicijo, kar bi bilo neugodno za nastop vlade same. Zato se je od glasovanja odstopilo, da bi se enodušnost jugoslovanskega parlamenta še bolj naglasila.

Za samo sejo je vladalo veliko zanimanje. V diplomatski loži je bilo opaziti večino zastopnikov tujih držav, simpatično sta bila pozdravljena tukajšnji češkoslovaški poslanik g. Šeba in poljski poslanik Okenski, ki sta z velikim zanimanjem sledila razpravi o zatiranju, ki ga izvršuje fašizem nad slovensko manjšino v Italiji.

Kot prvi je k predlogu govoril zelo temperamenten govor srbski poslanik Gligorije Božović (sam. dem.), ki je obrazložil italijansko politiko. Navedel je številne napade italijanskih oblasti in fašistov na naše sorojake v Italiji. Za njem je govoril poslanec

DR. JOSIP HOHNJEC.

Njegova krepka izvajanja so naredila na skupščino močen vtis. V svojem govoru je izjavil sledeče:

»Gospodje poslanci! Naša narodna skupščina se je v poslednjem času morala večkrat baviti s položajem naših sobratov v Italiji. Razlog za to je trpljenje Slovincem in Hrvatov v Julijski Benečiji. Italijanski fašizem je izrekel nad našimi brati obsodbo. Obsodil jih je v narodno smrt. (»Doli Mussolini! Doli fašizem!«) Italijanski fašizem hoče

ubiti slovensko dušo,

da bi lahko v telesa vsadil duha italijanizma in da bi tako iz Slovanov napravil polnokrvne Italijane. Zato italijanizira tako, da Slovenci in Hrvati v Italiji nimajo niti ene javne šole. (»Škandal!« Ogorčeni protesti.) Fašistična

njim pa narodna skupščina. Na naši vladi je, da temu primerno v soglasju z vsemi kulturnimi državami Evrope revidira svojo politiko napram fašistovski Italiji in da varuje naše dostojanstvo, kakor danes to enodušno zahtevajo vsi Srbi, Hrvati in Slovenci, ki imajo za seboj gotovo ves kulturni svet. Fašistovska Italija se mora moralno in politično izolirati, iz trpljenja našega naroda v Italiji pa bo prejalislej vznikla svoboda vsem, ki jih tepta ta sramotni režim.

Italija zahteva, da morajo slovenski in hrvatski otročiči

obleči črno srajco fašizma

in da se mora mala hrvatska in slovenska devotica imenovati »piccola Italiana«. Zato italijanski fašizem meče slovenski jezik iz vseh uradov. Na ta način hoče

onemogočiti slovenski jezik

v vseh uradih in šolah. Iz njih meče slovenske uradnike, slovenske učitelje in slovenske duhovnike. Odkrita namera italijanskega fašizma je, da zapre poslednjemu slovenskemu učitelju in duhovniku vrata v šolo. Zato zabranjuje fašizem prosvetna društva. Dobili smo poročilo, da je imelo v ponedeljek zvečer mladinsko društvo »Zora« v Rojanu sejo. Med sejo so prišli v društvene prostore

karabinijeri

in izročili odlok tržaške prefekture, da se mora društvo razpustiti, radi česar se društveno premoženje zapleni. Odborniki so začudeno vprašali, zakaj. Karabinijeri so odgovorili: »Radi protidržavnega delovanja«. naka je eden karabinijer dejal: »Voi servite per l'Alessandro!«, to je: »Vi služite Aleksandru!« S tem je mislil na našega kralja. — Italijanski fašizem skuša

uničiti vsako prosvetno delo

med našimi brati, kajti vsak narod živi duhovno življenje od svoje narodne kulture. Zato so naši prosvetni domovi porušeni in zaplenjeni. Če je še kakšna zgradba za narodno prosveto, je zapisana na proskripcijski listi italijanskega fašističnega hipernacionalizma in kulturnega vandalizma. Tako je Italiji

ogrožena duša našega naroda

in tako je njegova duša v največji nevarnosti. Ne samo, da je v Italiji ogrožen naš narod, tam je ogrožena tudi premoženjska varnost. Naš narod je v Italiji izpostavljen nasiljem, posebno pa

njegovi voditelji,

o čemer bi lahko napisali cele knjige, ki bi pričale o tem, koliko morajo naši bratje, posebno pa inteligenca, trpeti in kako se z njimi grdo postopa. Naša tužna Istra in solnčna Gorica skrbno beležita v svoje anale vse to, kar je narod trpel in

zabeležili so se vsi zločini,

vsa preganjanja in mučeništvo našega naroda, posebno naše inteligenca, v zadnjem času smo izvedeli, da je v fašistični Italiji položila oblast svojo roko tudi na nar. zastopnika

g. dr. Wilfana,

poleg tega smo čuli, da preti ista usoda tudi slovenskemu narodnemu poslancu

g. dr. Besednjaku.

Hočejo mu vzeti ne samo imuniteto, ampak tudi življenje. Ta dejanja niso bila znana samo do takrat, dokler kraljevina Italija ni sklenila prijateljskega pakta, nego so se ta nasilna dejanja po tem paktu samo še pomnožila in se vsak dan povečujejo, zato tega

ne smemo več mirno gledati,

kajti vemo in vidimo, kako Italija izrablja ta prijateljski pakt za svoje sebične namene na gospodarskem polju in za svoja nasilja in nasilne namene na polju italijanizacije. Zato po

Vabilo

na

zbor zaupnikov SLS

ki bo v nedeljo 14. novembra 1926 ob 1/11 v veliki dvorani »Narodnega doma« v Celju.

Dnevni red:

1. Poročilo načelnika stranke dr. Antona Korošca.
2. Volitev načelnika stranke.
3. Volitev prvega podnačelnika stranke.
4. Slučajnosti.

Dr. A. Korošec, t. č. načelnik.

*

Če bi kdo izmed zaupnikov pomotoma ne prejel po pošti osebnega vabila, ki velja obenem kot izkaznica, naj se zgasi ustno ali pisмено pri naših tajništvihi v Ljubljani ali v Mariboru, na dan zborovanja pa pri rediteljih.

Udeležence iz bivše Kranjske opozarjamo, da vozi iz Ljubljane prvi vlak zjutraj ob 5.26 in pride v Celje ob 7.37, drugi pa ob 7.43 in privozi v Celje ob 9.53. Vsi udeleženci iz bivše Kranjske imajo torej zvezo v Celje po prihodu jutranjih vlakov v Ljubljano. Kdor pride s prvim vlakom, more biti v Celju pri sv. maši ob 8 v župnijski cerkvi, kdor pride z drugim, pa ob 10 v Marijini cerkvi.

pravici vprašam, ali moreta kulturna Evropa in njena mednarodna organizacija

Društvo narodov

mirno gledati divjanje fašistične Italije? Ali ni Italija največji agent provocateur in največji neprijatelj evropskega svetovnega mira? Zato vprašam velesile, ki so v londonskem paktu te pokrajine, kjer stanujejo Slovenci in Hrvati, prodale Italiji, ali so jih prodale za to, da se naši bratje italijanizirajo? Oni so tam kot Hrvati in Slovenci in sedaj nimajo pravice, da bi to ostali. Če ne bodo druge velesile ničesar storile proti nasiljem fašističnega hipernacionalizma,

potem so sokrivi na tem,

kar se godi v Italiji. Obračamo se na našo armado. Naši bratje nam kličejo preko meja:

»Avete fratres, morituri vos salutant.«

Ali lahko mirno gledamo, kako umtrajo naši bratje? Ako lahko mirno gledamo, potem nismo jugoslovanski narodni organizem. Narodni organizem čuti vsako bol in trpljenje vsakega svojega dela. Mislim, da bi ta veliki naravni zakon samoozdravbe moral prisiliti našo vlado, da nekaj stori za obrambo naših trpečih bratov v Italiji. Mislim in naadam se, da bo naša vlada, četudi v poslednjem trenutku,

storila svojo dolžnost

Prosim narodno skupščino, da sprejme predloženo resolucijo, ki bo služila kot nekaka pobuda, da bo naša vlada vsaj nekaj storila za zaščito naših sonarodnjakov v Italiji. V tem smislu izjavljam v imenu Jugoslovanskega kluba, da bom glasoval za nujnost predložene resolucije.

Poslanec je žel za svoja izvajanja dolgotrajen aplavz.

Nato je dobil besedo bivši minister in poslanec Demokratske zajednice

DR. ŽIKA RAFAJLOVIČ,

ki je v svojem govoru izvajal sledeče:

»V imenu poslancev Demokratske zajednice mi je čast izjaviti, da tudi nas težko zadene vse tisto, kar se dogaja v današnji Italiji. (Živahno odobravanje.) Boli nas radi tega, ker dogodki, ki se odigravajo, iztiskajo in hočejo vzeti poslednji dih hlaj tistemu delu naših bratov, ki so ostali pod Italijo. (Odobravanje in ploskanje.) Nas bi se sicer vse to, kar se v novi Italiji dogaja, ne bi tikalo, če ne bi imelo to odmeva pri našem rodu. Mi bi z globokim obžalovanjem prešli preko teh dogodkov. Toda kjer gre za življenje našega naroda, je treba, da proti preganjanjem jasno in odločno protestiramo. (Ploskanje in odobravanje.)

Popolnoma razumemo položaj naše vlade. Mi poznamo meje, do katerih lahko gremo. Kljub vsemu temu pa mislim, da naša vlada v potrebnem trenutku ni pokazala niti dovolj volje, niti dovolj moči, da bi zaščitila naše rojake v Italiji. Radi tega pozivam kraljevsko vlado, da v mejah obstoječih pogoib najde možnost, da se naši bratje zaščitijo. Naš narod trpi preveč. Skozi veke je bil podjarmljen.

Trpi še vedno z visoko dvignjeno glavo. Ko je trpel in ko je odhajal na Golgoto, je našel način, da se krvavo maščuje nad svojimi zati-ralci. (Odobranje in ploskanje.)

Tisti, ki zatirajo naš narod, naj prečitajo malo politično zgodovino našega naroda in vidi-bodo, da so vse besede, ki sem jih dejal, resnične in natančne. Izrekaš te besede, ta-koj dostavljam, da me ni želja in volja, da bi se ista metoda in način za sedaj uporabila za obrambo našega naroda v Italiji. Se vedno ve-rujem, da bo kulturni in civilizirani italijan-ski narod našel način, da reši tisti del našega naroda, ki je ostal pod njegovo upravo.

Vse to, kar se dogaja v Italiji: rušenje ti-skarn, zapiranje šol, raznarodovanje našega naroda, aretiranje narodnega boritelja g. dr. Wilfana, dokazuje, da se naš rod pod Itali-jani nima ničesar dobrega nadejati. S tem po-šiljamo našim sobratom v Italiji tople in brat-ske pozdrave, (burno in živahno odobranje cele skupščine), tople pozdrave in želje, da v tej borbi vztrajajo do konca. (»Živio!«) Naše-ga soseda, ki ga smatramo še vedno za prija-telja, pa opozarjamo, da naj prečita tisto Nje-goševo pesem, ki pravi:

»Tvrđ je orah vočka čudnovata,
ne slomi ga, a zalomi zube.«

Burno odobranje, dolgotrajno ploskanje celokupne skupščine.)

Črnogorski poslanec

SAVA VULETIĆ

Je izjavil: »Prejšnji dve mali srbski kraljevini Srbija in Črnagora, čeprav sta bili mali, nik-dar kaj takega nista trpeli. To, kar dela Italija napram našim sonarodnjakom, ne bi smeli trpeti. Italija lahko svojim državljanom tudi odira kožo. Dobro pa naj pazi, kadar izteza roke na naše sorojake. Cirkovič je dejal, da delajo Grki isto z našimi brati v Grčiji. Kjer-koli prebivajo naši bratje, morajo vedeti, da njih bratje tega ne trpljenja ne bodo trpeli. Meni je žal, da naša politika ni dobra. Naj-boljši dokaz je izguba Skadra, katerega ne bom pozabil, dokler bom živ. Italijanom in Grkom je treba pokazati, da ne bodo uživali našega prijateljstva, dokler tega ne zaslužijo. Čim iztegne roke tudi na naše nacionalne čute, ne smemo trpeti, da jih žalijo, ampak je treba, da z isto mero reagiramo. Zelo sem hvaležen poslancu Božoviču za predloženo re-solucijo. Izjavljam, da bom glasoval za nujnost resolucije.

Poslanec nemške stranke

DR. HANS MOSER

Je obširno govoril v imenu nemških narodnih manjšin o zaščiti manjšin in izjavil simpatije našim manjšinam. Nato pa je izjavil: »Mi smo priča, na kakšen nečuten način se postopa s pripadniki srbsko-hrvatsko-slovenske narod-nosti, kako se preganjajo, kako se pleni nji-hova imovina, kako je njihovo življenje stalno v nevarnosti samo zato, ker pripadajo srbsko-hrvatsko-slovenski narodnosti. Proti takšnemu postopanju moramo odločno protestirati. Mi moramo celokupno kulturno javnost opozoriti, da se zavzame za pripadnike tega naroda pod tujim jarmom. Vemo, da vse te naše inter-vencije pri vladi kraljevine Italije ne bodo nič pomagale. Trdno smo prepričani, da se bo slovenski in hrvatski narod vzdržal skozi sto-letja, pa kolikor in kakorkoli naj se že zatira. (Odobranje.) Živega nacionalizma ni mo-goče pod nobenim pritiskom popolnoma raz-naroditi. Zato so najboljši dokaz Srbi, ki so živeli pod Turki pod nasilnimi okolnostmi, in jasno pokazali, da naroda ni mogoče zbrisati z zemeljske krogle in ga uničiti. V imenu so-plemenjakov v tej kraljevini se živo pridru-žujem manifestacijam za Hrvate in Slovence onstran italijanskih mej. (Živijo Slovenci in Hrvati! Odobranje.) Izražam simpatije in se popolnoma pridružujem in pozivam vse po-slane in celo javno mišljenje vsega sveta, da priskoči v pomoč preganjanim Hrvatom in Slo-venem. Zato izjavljam, da bom glasoval za nujnost in za resolucijo.«

Poslanec je žel za svoja izvajanja živahno odobranje.

Nato je dobil besedo sam. demokratiški poslanec

dr. Gregor Zerjav,

ki je v dolgem govoru predvsem izjavil, da to, kar delamo danes, ne pomenja vmešava-nja v italijanske notranje razmere. Naša kom-petenca prihaja od tod, ker ima naša država pravico in dolžnost, da zaščiti sobrate, ki so pod Italijo. Italija je na mirovni konferenci odbila zaščito manjšin z motivacijo, da kulturna država ne bo nikdar zatirala narodnih manjšin. Mi govorimo za našo vladu, da Ita-lijo opozori na tiste strahote in preganjanja, ki se izvršujejo nad našimi sorojaki v Julijski Benečiji. Dr. Zerjav iz internacionalnega sta-lišča obsoja ta zatiranje in poziva vladu, da sprejme nujnost interpelacije.

Nato je zunanji minister

dr. Momčilo Ninčič

Izjavil, da je proti nujnosti, ker bi ta ne bila na korist za naše odnose z Italijo.

Od strani opozicije so se čuli številni pro-testi. Nato je dr. Subotić dejal, da smatra, da se predlog ne daje na glasovanje, ampak da se resolucija pošlje zunanjemu ministru. Po-novno je prišlo do živahnih manifestacij za naše brate. Nato je skupščina soglasno skle-nila, da se resolucije pošljejo zunanjemu mi-nistru v vpoštevanje.

Nato se je seja prekinila in se bo prihod-nja vršila jutri.

Belgrad, 12. nov. (Izv.) Popoldne je ita-lijanski poslanik Bodrero obiskal zunanjega ministra Ninčiča in vložil protest radi današ-njega burnega nastopa narodne skupščine proti Italiji, fašizmu in Mussoliniju in zahteval zadoščenja. Nismo mogli izvedeti, kakšen od-govor je dobil g. Bodrero. Prepričani smo, da

je moral g. dr. Ninčič pri tem računati z da-našnjo soglasnostjo na skupščinski seji.

Dr. Wilfan izpuščen.

Rim, 12. nov. (Izv.) Poslanec dr. Wilfan je bil izpuščen in je na potu proti Trstu. Ob-la-stva se izgovarjajo, da je bil aretiran pomo-toma.

Politični položaj počiva.

Belgrad, 12. nov. (Izv.) Stjepan Radić je dopoldne obiskal predsednika vlade Uzunovi-ča, nakar je bil najprej sprejet v avdienci pri kralju predsednik vlade Uzunović, ki je dal časnikašem na nekatera vprašanja slede-či odgovor:

»Ali se bo izvršila rekonstrukcija vlade?« — »Ni nobenega izgleda za skorajšnjo rekon-strukcijo.«

»Kaj je z g. dr. Wilfanom?« — »To je vprašanje zunanje politike.«

»Kaj pravite na izjave gospoda Pašiča?«

— »Nisem še videl g. Pašiča in se moram naj-preje z njim porazgovoriti, kaj je mislil s te-mi izjavami.«

»Kdaj se bo vršila seja glavnega radikal-nega odbora?« — »Tega ne vem.«

Ob pol 12 je bil v avdienci Stjepan Radić. Po avdijenci je dejal časnikašem, da je kon-čal poročilo o Ženevi in da je govoril o ne-katerih političnih vprašanjih. Izjavil je, da bo zvečer odpotoval v Zagreb in da je glavno, da krize ni. Glede sprememb, ki bi mogle nasto-piti, Radić ni dal nobene izjave.

Zaslišanje g. Jovana v anketnem odboru.

Belgrad, 12. nov. (Izv.) V anketnem od-boru se je nadaljevalo čitanje aktov o odkupu orientalskih železnic. Nato je bil zaslišan g. Janko Jovan, bivši ravnatelj v ministr-stvu za prehrano in obnovo države 1919. Janko Jovan je izjavil glede nakupa ameriškega blaga naslednje:

Meseca maja 1. 1919. je tedanji predse-dnik min. sveta Stojan Protić poklical k sebi ministra za prehrano dr. Korošca in ga prosil, da odkupi za državo ameriško blago, ki je prišlo v Solun, ki bi se sicer odpeljalo v Ca-rigrad. Trgovci so izjavili, da nimajo potreb-ne denarja. Trgovska zbornica v Belgradu se je obrnila na Stojana Protića, da se za-vzame za nakup blaga. Stojan Protić je od-redil, da se blago preje pregleda. Dr. Korošec je imenoval komisijo, ki je pregledala vzorce in sestavila zapisnik vzorcev. Soglasno je odobrila mnenje, da je blago dobro in da se naj odkupi. Drugi dan je dr. Korošec na seji poročal, da je bila sklenila odkup. Priča je kot načelnik ministrstva za prehrano skle-nil tozadevno pogodbo, ker se oddelek za ob-novo države do tedaj še vedno ni formaliziral. Pozneje je ta oddelek prevzel akcijo v svoje roke. Na vprašanje posl. Kujuščića, kakšno je bilo blago, je izjavil Janko Jovan, da je bilo blago dobro in primerno za potrebe kmet-skega in mestnega sveta. Luksuznega blaga je bilo tako malo, da ni prišlo v poštev. Pri na-kupu, je povdaril, bi se ne bilo ničesar pri-dobilo, če bi se bila odstranila malenkostna množina luksuznega blaga.

Predsednik je prosil Janko Jovana, da poda svoje izpovedi pismeno in je nato za-ključil sejo. Prihodnjo sejo bo sklical pisme-nim potom.

Vprašanje dr. Kumanudi-jevega mandata.

Belgrad, 12. nov. (Izv.) Popoldne se je vršila seja verifikacijskega odbora, na kateri se je razpravljalo o vlogi, ali dr. Kumanudi, ki je bil izvoljen za belgrajškega župana, la-hko še nadalje ostane poslanec. Radikali so za-stopali stališče, da je mesto poslanca nezdru-ljivo z mestom župana, češ da bi kot župan lahko prišel v konflikt z vladu, oziroma z no-tranjim ministrom, notranji minister pa ne bi mogel proti njemu nastopiti, ker bi ga ščitila imuniteta.

Opozicija je bila drugega mnenja, namreč da sta oba položaja združljiva. Posl. dr. Heh-njec je podal primer, da sta bila dunajska žu-pana Lueger in Seitz istočasno poslanca in žu-pana. Poslanec lahko kandidira za župana, duhu zakona pa je nasprotno, da bi župan mo-gel kandidirati za poslanca, ker bi lahko iz-rabljal pri volitvah svoj vpliv kot župan.

Radićevci se pravice niso udeležili, am-pak so sejo zapustili. Predlog radikalov je bil sprejet z 9 proti 7 glasovom opozicije.

Iz HPS.

Zagreb, 12. nov. (Izv.) Dobro obiskan shod HPS se je vršil v Imotsku v Dalmaciji. Na shodu je govoril glavni tajnik za Dalma-cijo dr. Bone Radonić. Razpoloženje je v Dal-maciji za HPS zelo ugodno. — Danes se je vršilo dobro obiskano zborovanje HPS za me-sto Zagreb. — Za 14. t. m. pa je v načrtu več zborovanj HPS. Zborovanje se bo vršilo v Re-metincu (v Hrvatskem Zagorju), kjer bosta govorila dr. Šimrak in Petar Grgec. V Lom-nici pri Veliki Gorici bosta poročala Stjepan Barić in Ujević. Na zborovanje v Petrovskem in Krapini pa prideta kot delegata iz Zagreba Krapina in Martinčić. HPS dobiva od vseh strani pozive, da priredi zborovanje. Vodstvo HPS bo gledalo, da bo tem vabilom zadostilo.

Stockholm, 12. nov. (Izv.) Švedska aka-demija je letos podelila Noblovo nagrado za literaturo angleškemu pisatelju Georges Bern-nard Schawu. Nagrada znaša 118.000 švedskih kron.

London, 12. nov. (Izv.) Zdravstveno stanje japonskega cesarja, ki je že več let hrom, se je težko poslabšalo. Prestolonaslednik in ge-rent je prepovedal do nadaljnjega vse veselice in svečanosti.

Beleške

△ Jutrovska morala. »Jutro« na prvi strani poroča: »V Italiji vlada fašistovski ter-ror. V Bergamu je več članov katoliške ljud-ske stranke postalo žrtev nasilstev. Ponoči je bila uničena hiša katoliškega poslanca Ca-vacconija, katerega so pretepli. Hišo grofa Secco Suarda, enega izmed petih članov ge-neralnega urada katoliške ljudske stranke, so oplenili. Njega samega so pretepli in je napol mrtev. Nato so ga z revolverji prisilili, da je podpisal izjavo, da ga niso pretepli fašisti. V Vincenci je škof v cerkvi rabil nekoliko sva-rilne, toda mile besede. Prisotni fašisti so ob vpitju zapustili katedralo. Škofi morali ščititi orožniki.« — Na drugi strani pa »Ju-tro« laže: »Vatikan upa, da se bodo »po-nile fašistovske obljube, po katerih naj bi se z zopetno uvedbo rimskega imperija povečala moč katoliške cerkve kot italijanske narod-ne cerkve. Za to ceno Vatikan tolerira faš-istovska nasilja nad slovansko duhovščino v Italiji ter prvi ponižno čestita Mussoliniju k srečnim rešitvam pred improviziranimi aten-tati. Naši rimski hlapci seveda nimajo toliko poguma, da bi se zavzeli pri Vatikanu za svo-je krvne brate, pač pa odobravajo njegovo nekrščansko politiko, ki v svojem italofilstvu ne ščiti katoliških duhovnikov, ako so Slo-vani in še podpira fašistovski režim.« — Pred-vsem se spomnimo, da piše to »Jutro«, ki je nedavno pozivalo Vatikan proti slovenskemu škofu. Potem pa primerjajmo prvo poročilo o preganjanju italijanske katoliške duhovšči-ne in se vprašajmo, zakaj pa Vatikan tega nasilja ne more preprečiti? Le »Jutrov« laž-nik in hujskač more tu iskati in najti kako odgovornost Vatikanu. Tržaškega škofa dr. Karlina očita »Jutro« Vatikanu. Ali bi bilo bolje, če bi ga fašisti odvedli v ječo, kot so Mahniča, in bi Trst ostal brez škofa? Ali morda ni bilo pametneje izbrati manjše zlo, da je prišel v Trst škof, vzor dušnega pastir-ja, kakršen je dr. Fogar? Po »Jutrov« logiki in pameti je sv. Peter odgovoren za vse krvo-prelitje v prvih letih krščanstva in vse kri-vice, ki so jih morali prestati apostoli, duhov-niki in prvi kristjani. Pa »Jutro« ne misli ta-ko. Njegov prvi in zadnji namen je laž in ob-rekovanje, pa če je še tako absurdno. Sicer pa: Vatikan je fašizem kot načelo in pra-so že opetovano obsodil, »Jutro« pa je nasilne fašistovske nacionalistične metode v Jugosla-viji načeloma in v praksi vedno zagovarjalo in glorificiralo.

△ O »črnožoltem patriotizmu«. »Jutro« zopet ponatiskuje neko pridigo, s katero ho-če omadeževati najidealnejšega boritelja in delavca za našo narodno prosveto in jugo-slovansko misel. V odgovor bi lahko objavili govor naprednega ljubljanskega župana, ki je vzor SDS, o črnožoltem patriotizmu in uda-nosti habsburški hiši. V tem govoru se more brati vse drugačno »ščuvanje«, kot v pridigi, ki jo omenja »Jutro«. Vse bo še pri priliki za-gledalo beli dan, če »Jutro« že ravno hoče na to pot.

△ »Novine«, glasilo Slovenske krajine, prinašajo tole važno poročilo: Predsednik no-ve dolnjelendavske stranke mil. g. kanonik Florian Strauss je enemu najuglednejših go-spodov iz Slovenske krajine izjavil, da je od-ložil predsedstvo v tej stranki. Povedal je tu-di vzroke svojega odstopa. Celotno stvar si je g. kanonik poprej zamišljal čisto drugače. Hotel je zbrati vse tiste, ki radi gotovih pred-sodkov nočejo biti v Slovenski ljudski stran-ki. Ta nova stranka pa naj ne bi nasproto-vala krščanski stranki, ampak naj bi z njo skupno delala za koristi in pravice ljudstva. To dobro mišljeno stvar pa so mladi gospodje vso pokvarili. — Ker je bil kanonik Straus edina močna osebnost v novi prekmurski stranki, lahko ugotovimo, da je z njegovim odstopom prenehala tudi stranka.

NAŠE NOVO POSLANIŠTVO V ARGENTINI.

Split, 12. nov. (Izv.) Ze precej časa je od tega, odkar je tukajšnji rojak A. Mihanović ponudil naši vladi, da da svojo veliko palačo v Buenos Airesu na razpolago naši državi pod pogojem, da se dosedanji generalni konzulat naše države v Argentini dvigne na stop-njo poslaništva. Vlada je to ponudbo spre-jela. Ministrstvo za zunanje zadeve je že re-

šilo s posebnim odlokom to zadevo na ta na-čin, da je povišalo generalni konzulat v Bue-nos Airesu na stopnjo poslaništva. Za posla-nika bo imenovan dosedanji generalni konzul Ivo Grisogono.

Garibaldi izgnan.

Pariz, 12. nov. (Izv.) Notranji minister Sarrant je podpisal dekret, s katerim se iz-žene Ricciotti Garibaldi. Trenutno se še ne ve, preko katere meje ga bodo pognali, ker so sosedne države odklonile, da bi ga spre-jele. Zato se smatra, da je francoska vlada izdala to povelje zgolj radi forme, da bo mo-gla Garibaldija aretirati, čim ne bi v gotovem času zapustil Francije. Vrhovni kancler častne legije je odredil, da se Garibaldija črta iz se-znama članov častne legije in se mu odvza-mejo tozadevna odlikovanja.

Anketa o novih želez-nicah v Sloveniji.

Po referatu g. Mohoriča se je razvila ob-širna debata. Zastopnik ravnateljstva držav-nih železnic ing. Sneler je poudarjal, da je treba povečati kapaciteto že obstoječe mreže (drugi tir na progi Zidani most—Zagreb, di-rektni spoj v Zidanem mostu, povečanje po-staj izogibalšč, rekonstrukcija gornjega ustro-ja, ki ne odgovarja potrebni brzini itd.). Treba je zvezati že obstoječe proge in graditi nove transversalne. Povečanje kapacitete naj bi fi-nancirala država iz proračunskih sredstev de-loma tudi male proge, ki vežejo že obstoječe, za gradnjo jadranskih prog pa je treba najeti inozemsko posojilo.

Glede zveze Slovenije z morjem je mne-nja, da bi bila najugodnejša Musilova proga na Brod Moravice, ker je cenejša.

Pomočnik ravnatelja državnih železnic v Zagrebu inž. Klotič je poročal o rezultatih slične konference v Zagrebu, ki se je glede jadranske proge izrekla za zvezo na Split, ka-mor naj bi gravitiral promet iz Bosne in Se-verne Srbije, poleg tega pa za progo na Kotor za promet iz južne (ne severne) Srbije in za progo na Sušak, ki bi vezala celo Slovenijo z morjem. Dosedanje ponudbe za gradnjo ja-dranske proge so nesprejemljive, ker ponud-niki zahtevajo visoko garancijo. Glede zveze Slovenije z morjem je predliral za Klotič Hro-vat Kavčević sistem prog, ki dajejo možnost, da se veže res celo Slovenijo z morjem. Vse tri proge (Kočevje—Vrbovsko. Črnomelj—Suhovdol, Sevnica—Št. Janž) v dolžini 84 km ne bi stale mnogo več kot 41 km dolga Musi-lova proga. Predlaga, da bi se zainteresirani že sedaj zedinili za to progo, kajti če ne bomo složni, ne bomo mogli v Belgradu prav nič doseči. Končno pripominja, da se ni treba ozi-rati na čim boljše zvezo z liško železnico (na Split), kajti blagovni promet Slovenije ne bo nikdar gravitiral na Split.

Dvorni svetnik dr. Stare (kot zastopnik mariborskega velikega župana) poudarja važ-nost proge Krapina—Rogatec in Rogatec—Pragersko, ki naj bi se podaljšala v smeri Varaždin—Koprivnica. Poleg tega pa pred-laga, da se v program unese tudi proga Re-čica ob Paki—Gornji grad—Kamnik z even-tuelnim podaljšanjem na Prevalje.

Prof. inž. Hrovat opozarja na dejstvo, da bi se ustvaril enotni sistem gornjega ustro-ja vsaj za nove proge. Obsoja takozvani »Spar-sistem«, po katerem se odborom razdelijo go-tovi odstotki prihranjenih stroškov za grad-njo, ki pa končno povzroči, da se mora po-zneje z velikanskimi stroški popravljati take novo grajene proge. V imenu sekcije Združe-nja inž. in arh. sekcija Ljubljana je govoril g. nadsvetnik inž. Kavčič. Kot glavno točko programa predlaga izgraditev proge iz Ko-čevja odn. s. Črnomlja preko Suhovdola na Srbske Moravice, proge Št. Janž—Sevnica in proge Novo mesto—Brezice. Prključuje se tu-di zahtevi za gradnjo proge Rogatec—Kra-pina. V imenu Kmetijske družbe je še govoril inž. Lah, v imenu Delavske zbornice tajnik Uratnik, v imenu rudarskega glavarstva ing. Pehani, kot zastopnik ljubljanskega velikega župana vladni svetnik dr. Grasel-li, za mestno občino pa dr. Fux. Dr. Golia je v imenu Zveze industrijcev predlagal, da se današnja konferenca še ne odloči za Musi-lovo odnosno Kavčičevo progo, in da se v Bel-gradu to vprašanje končno javno reši.

Veleindustrijalec Lenarčič je načel vprašanje financiranja in predlagal, da se že-le nice predajo v privatno eksploatacijo, kajti do ler bo država tu gospodarila, bodo obra-tovale vedno z deficitom. Izjavil je, da se pri-vatnikom, ki bi bili pripravljeni graditi že-leznice ne sme dati garancije za obrestovanje vloženega kapitala, da ne smemo graditi že-leznice iz proračunskih sredstev, temveč da se v to svrhu najame inozemsko posojilo.

Zbornični tajnik g. Mohorič je navedel še nekaj zanimivih podatkov o stroških za grad-njo novih železnic od prevrata 1926, iz katerih je razvidno, da smo do leta 1926 investirali 911 milijonov dinarjev v nove železnice, 248 milijonov dinarjev pa smo potrebovali za po-pravila že obstoječih železnic. Opozoril je tu-di na dejstvo, da nameravajo lastniki vical-nih železnic tožiti našo državo pred Društvom narodov, ker jim država za eksploatacijo ne plačuje zakupnine. Tudi on predlaga najetje notranjega posojila. Predsednik Schrey se je zahvalil udeležencem konference in ob 1 po-poldne zaključil zborovanje.

Dnevne novice

★ Družba sv. Mohorja obvešča vse svoje člane, da bo začela razposiljati knjige meseca decembra. Vzrok, da ni mogla postreči s knjigami takoj po vseh svetih kakor običajno, je tale: Ko so došle vse vpisovalne pole (v maju), je z njimi prišlo premnogo želja, naj bi Družba letos izdala tudi celoten imenik vseh članov. Odbor je tej želji ustregel, kar pa je zahtevalo ogromno časa. Ko pa je bila zadnja pola koledarjeva pripravljena za tisk, je povodenj razdejala električno napeljava, ki je ob veliki vodi ni bilo mogoče popraviti in so vsi stroji več dni bili brez obratovanja. Naj cenjeni člani uvažujejo to »višjo silo« in zamudo oprostite. — Ravnateljstvo.

★ Katoliški kongres v Vinkovcih. Dne 15. in 16. maja 1927 proslave v Vinkovcih v Slavoniji 150 letnico, odkar je bila zgrajena tamkajšnja katoliška župna cerkev. Ob tej priliki se bo vršil istotam katoliški kongres za djakovsko škofijo, ki ga bo vodil djakovski škof dr. Aleksandrić. Kongres bo imel kar najslavesnejši značaj in bo trajal dva dni.

★ Smrtna kosa med dalmatinskimi frančiškani. V frančiškanskem samostanu v Živogošću je umrl o. fra Mate Šimić, star 78 let. Bil je tekem let gardijan v Zaostrog in provincijal. Pridobil si je veliko zaslug za javno blaginjo in cerkev v župnijah, kjer je pastiral.

★ Publicist Johnson v Jugoslaviji. Te dni dospe v našo državo znani angleški publicist Johnson; prepotoval bo vso Jugoslavijo in imel v vseh večjih mestih predavanja. Predaval bo tudi v Ljubljani. Johnson je propagator treznostne misli.

★ Centralna uprava JNU je na svoji plenarni seji v Ljubljani dne 12. novembra izklesala sledeče: 1. Nova centralna uprava, izvoljena na kongresu na Cetinju, se ne nahaja v demisiji, ki je bila najavljena. Za demisijo ni bilo vzroka, ker centralni upravi ni bilo izrečeno nezaupanje, marveč je samo kongres ostal brez kvoruma in zato ni bil končan. — 2. Kongres se bo končal potem izredne glavne skupščine JNU, čim bo to zahtevalo po pravih določeno število sekcij. — 3. Centralna uprava je predlagala kongresu, da se »Novinarski klub«, ki se nahaja v Belgradu na Kralja Milana cesti 43 likvidira; ta klub je v istini likvidiran kot ustanova JNU. Ustanovil se je pa nov klub na istem mestu, ki se imenuje »Klub jugoslovanskih novinarjev«. Centralna uprava JNU izjavlja, da novoustanovljeni klub ni v nobeni zvezi niti s Centralno upravo niti z JNU kot stanovsko organizacijo. — Centralna uprava je napravila več sklepov, ki gredo za tem, da se čimprej izvede uredba o časnikarjih, organizira penzijski fond in je pripravljen, da bo vladna svoj prispevek za penzijski fond za sledeče leto ustavila v novi državni proračun za leto 1927-28.

★ Lista izrečenih števil in dobitkov trboveljske loterije izide v nedeljo v Slovenecu, na kar posebno opozarjamo posestnike srečk, da si vedo kupiti »Slovenca«, kdor ni na njega naročen, in one, ki prodajajo časnike, da se s časopisom pravočasno preskrbe.

★ Jugoslovenščina ali kaj? M. V. Prokić je razposlal po Sloveniji svoje priporočilo državnih srečk. Da bi bila stvar privlačnejša, ga je sestavil v slovenščini, ali vsaj mislil je tako. Kajti dejansko je jezik tega priporočila do nerazumljivosti spakodrana slovenščina, ki zasluži, da jo rešimo pozabe v njenih najizrazitejših napakah. »Na 250.000 srečke je 12 premij in 125.000 dobitkov v ogromni vrednosti od Din 82.075.000 Din Ti velika svota bo se razdelila igralcev 13 kolo — Odprite vrata sreči ki vas čeka pred pragom. Zato takoj odrežite priloženo naročilo vsaj eno srečko. Isplačilo po sprejetju srečk potem mojega poštobranilnega čeka katerega boste dobili s srečkami. Prosim, pošljite mi in sicer za igro I. razreda eladečo množin! srečk... Dolžno vsota poravnaj... Dovoljujem si Vas opozoriti...«

še se sedaj so mu bile poverjene naloge, ki naj ne ostanejo le na papirju, ampak so bile tudi izvedene. Predsednik G. T. Masaryk mu je poveril naloge, da arhitektonski uredi praški grad, oblikuje dvorišča, arhitektonsko zgradi vrtove in opremi stanovanja. Če naj bi le samo našel, kar je Plečnik tu ustvaril, bi bila potrebna posebna razprava. Od vrtno ključavnice pa do mogočnih drogov za zastave na notranjem dvorišču. In vsaka podrobnost prav kakor vsaka celota — to je pri Plečniku vedno — je polna skratka neopredeljive plemenitosti, nezgrešljivega mojstrstva. Prav tukaj — na primer v edinstvenem grajskem vrtu — šele čutimo, da so Plečnikova dela prosta vsake samočasne oblikovnosti, da se ne bodo nikoli postarala, prav kakor se ne postara nikdar velika, globoka, občeloška misel. Ta grajski vrt Plečnikov bo zares redek spomenik popolne umetnosti naše dobe.

Josip Plečnik že leta snuje še drugo delo, ki je določeno Pragi. To je druga katoliška cerkev v Vinohradih, cerkev Srca Jezusovega, ki jo nameravajo graditi na trgu kralja Jiří. Res bi morali napeti vse sile, da bi izvedli tudi to njegovo nalogo, ki je Plečnikovi nara-vi tako blizu. Praga bi se potem lahko ponahala z dvema velikima deloma Plečnika, tega slovenskega umetnika, ki pripada največjim duhovom danes delujočih umetnikov.

riti da je načrt žrebanja za 13. kolo srečk državne razredne loterije urejen tako, da poleg tega šlo dobi vsaka druga srečka ima in 12 premij. I. S tako slovenščino si pač ne bo pridobil simpatij v Sloveniji in manj bi mu zamerili, če bi pisal lepo srbohrvaščino. Mar naj je to tisti nesmiselni edinstveni jugoslovanski jezik? Slabo priporočilo.

★ Prošnja na ravnateljstvo drž. železnice v Ljubljani. Zatovalnice na prelazu v Zalogu so večkrat zaprte dalje časa, tako da vozniki stojijo in čakajo tudi po pol ure in več. Konji so spoteni in bo posebno sedaj po zimski to velika nevarnost. Tovorni vlak ponavadi obstoji ravno na cesti, da ne more nihče naprej. Promet je tu precej velik, zato prosimo ravnateljstvo kakor tudi postajo, da te nedostatke odpravi. — Prizadeti.

★ V tretji letnik višje pedagoške šole v Zagrebu so bili sprejeti sledeči Slovenci: Babšek Joško, Perko Julija, Tomšič Jožica, Jeglič Milko, Klopčič Radovan, Čopič Vinko, Župevc Jožica, Rihar Katinka, Mesojedec Mirko, Iskra Mirko, Puljko Vilim. Izbrani slušatelji bodo pozvani na predavanja, kakor hitro potrdi ministrstvo za prosveto njihov sprejem.

★ Odbor Slovenske Matice sporoča s svoje redne seje dne 4. t. m., da izideta o božiču dve društveni knjigi in sicer ena leposlovna in druga znanstvena.

★ Izobrazba trgovskega in obrtniškega naraščanja v inozemstvu. »Hrvatski radišac« namerava začetkom januarja poslati nekaj fantov v inozemstvo, da se izpopolnijo v svojih strokah. Vnoštev pridejo oni, ki so dovršili nižjo srednjo šolo ali vsaj 2 do 3 razrede, niso starejši od 16 let in imajo vse pogoje za izbrani poklic. Za čas svojega bivanja v inozemstvu se bodo vzgajali v internatih. Oskrba ne bo dražja kakor v domovini. Starši naj se obrnejo na naslov: »Hrvatski radišac«, Zagreb, Šenčina ulica 16-II.

★ Cesta med št. Vidom in Gamelnjami na eni ter Skaručino na drugi strani se je vsled zadnjih povodnj udrila ter je za težke vozove in avtomobile neporabna.

★ Popravi! Pod sliko g. Lindtnerja v včerajšnjem »Slovenecu« je stalo pomotoma ime Josip Lindtner; pravilno: Alojzij Lindtner!

★ Ponoverba državnega denarja. Delavec v monopolskem skaldišču v Kruševcu Milorad Simić je ponedelju 450.000 Din državnega denarja in nezmano kam pobegnil. Za njim so izšli tiralci.

★ Izvršitev smrtne obsodbe v Šabcu. Minolo soboto so v Šabcu ustrelili bivšega poštne upravnika v Bogatiču, Vojka Nikolića, ki je bil 24. decembra 1925 ubil svojega naslednika v službi Dragana Nedića.

★ Zagrebška mestna občina zahteva nazaj svoje šolske zgradbe. Zagrebške mestne šole so prenapolnjene. Občina zahteva nazaj šolske zgradbe, ki jih je bila za neko dobo prepustila klinikam medicinske fakultete. Te dni se je vršila konferenca zastopnikov mestne občine in medicinske fakultete, na kateri so pretresali vprašanje, kako bi se dale izprazniti šolske zgradbe. To drugače ni mogoče, nego da se zgradi že dolgo projektirana nova bolnišnica na Šalati. Sklenili so pozvati merodajna ministrstva, da za bolnico dovolijo potrebne kredite.

★ Brezalkoholni jabolčni sok se dobi pri »Brezalkoholni Produkciji« v Ljubljani na Poljanskem nasipu 10., na kar se opozarjajo vsi interese.

.....

Danes ob 20. uri v Unionski dvorani

simfonični koncert

PODZVEZE GODBENIKOV V LJUBLJANI

Spored:

Balakirev: Simfonijska.
Strauss: Ples Salome.
Honegger: Pacific 231.
Baranovič: Simfonični Scherzo.

Vstopnice v Matični knjigarni in v trafiki Sever, od 19 dalje pred koncertno dvorano.

.....

Ljubljana

○ Anketa glede zakona o borzah. Včeraj se je vršila pri zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani anketa glede načrta za novi zakon o borzah. Predsednik Ivan Jelačin ml. je uvodoma ostro kritiziral določilo načrta ministrstva, ki hoče odvzeti ljubljanski borzi za blago in vrednote možnost, da bi kedaj dobila tudi koncesijo za poslovanje z devizami in valutami. Določilo načrta pravi namreč, da se ima poslovanje z devizami in valutami vršiti samo na borzah v Belgradu in Zagrebu. Odločno je protestiral proti takemu zakonskemu določilu tudi predsednik Zveze industrijecev Drag. Hribar. Predsednik Društva denarnih zavodov generalni ravnatelj Tykač je v svojih izjavah poudarjal, da se mora ljubljanska borza čimprej izpopolniti. Debate o posameznih točkah načrta so se udeležili bančni ravnatelj dr. Slokar, dalje dr. Windischer, dr. Golja, dr. Dobriša, inž. Hribar in dr. Pless, ki je referiral o načrtu.

○ Stolna in sv. Jakoba prosveta priredila v ponedeljek ob osmih zvečer predavanje v

Križanjski. Predaval bo g. msgr. Viktor Steska.

○ Strokovna zveza javnih nameščencev ima danes ob 20. redno odborovo sejo v kleti I. del. konzum. društva, Kongresni trg 2. — Tajništvo.

○ Poročila se je gđ. Nadina Trnkoczy pl. Zaskal iz ugledne Trnkoczyjeve rodbine z g. Vladimirkom Grahovcem, kapelanom I. razreda, lekarnarjevim sinom iz Karlovca. Bilo srečno!

○ Martinov večer s srečolovom, šaljivo pošto, lovom za gosjo, ameriška ženitev itd. priredi Krekova mladina v nedeljo, 14. t. m., v vseh prostorih konzumske kleti na Kongresnem trgu. Začetek ob 7 zvečer.

○ Mladinski dom, Kodeljevo. V nedeljo, na Martinovo, bo v Mladinskem domu večer smeha. Ob 5 se uprizori veseligr »Izgubljeni nečaka« (Jurček), ki je že prvič dosegla velik uspeh ter se ponavlja na splošno željo občinstva. Ob 8 zvečer zopet smeh. Najboljša veseligr svetovnega komika Harolda Loyda, in sicer nastopa v vlogi doktorja Jacka. Kdor se želi še kdaj pošteno nasmejati, naj pride v nedeljo ob 5 in ob 8 v Mladinski dom.

○ Smešljeniki. Ugotovili smo, da v volivnih imenikih manjka prav mnogo naših volivcev, zlasti ročnih delavcev. Vsak naj se prepriča, ali je vpisan in ali je pravilno vpisan. Posebno opozarjamo naše najmlajše, ki dosedaj še niso imeli volivne pravice. Tajništvo SIS za Ljubljano posluje vsak dan od peth do sedmih, pa tudi ob nedeljah od desetih do dvanajstih. V tem času so vedno volivni imeniki vsakomur na razpolago. Vsak naj se zaveda svoje pravice in svoje dolžnosti.

○ Nedopustna reklama. Mestni magistrat razglasi: Hišni posestniki dovoljujejo raznim tvrdkam, da na njihova poslopja, zlasti na najbolj vidnih stenah, delajo najrazličnejše kričeče reklamne napise, izobešajo table in izložbene omarice ter izveske na dolgih konzolah. Vse to navadno brez vsakega okusa in na način, ki ni niti najmanj v skladu s stavbami, ulico ali okolico. Mestni magistrat je že večkrat po časopisju opozoril javnost in hišne posestnike na nedopustnost takih reklam ter je zahteval, da se vsaka reklama napravi samo sporazumno z mestnim magistratom in z njegovim dovoljenjem. Ta pravico podeljuje stavbnemu oblastvu t. j. mestni občini § 70 stavbnega reda za mesto Ljubljano, kateri izrečno določa, da barva poslopja ne sme žaliti estetskega čuta ter zlasti ne sme škodovati očem s svojim kričečim odsevom. Glede razstavnih oken, izveskov in drugih oznanilnih reklamnih sredstev, katera se razobešajo na vrata, okna, ograje, stene itd., pa določa cestno-policijski red (§ 75), da ne smejo do višine 2,20 m nad hodnikom, pešpotom ali ceto, moleti več nego 16 cm na ulice ali trge. Vedno pa je te stvari izobešati tako, da se mimoidoči ljudje ne onesnažijo ali poškodujejo in se ne plaši vprezna živina. Jako važno je tudi iz javnovernostnih ozirav, da taki izveski od nobene strani ne zakrivajo javnih uličnih svetilk, na kar se trgovstvo in obrtništvo zlasti v nekaterih ulicah prav malo ozira. Tudi v višini nad 2,20 m ne sme moleti predmet čez hodnik. Za prekoračenje navedenih mer je potrebno dovoljenje mestnega magistrata. Občinstvo se ponovno opozarja na te predpise. Proti kršilec se bo uvedlo kazensko postopanje v zmislu stavbnih in cestno-policijskih predpisov. Razen tega pa se bo odredila tudi odstranitev take reklame ali izobeška na stroške hišnega posestnika odnosno dolžnega obrtnika.

○ Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani razglasi, da znašajo od četrtka 11. nov. t. l. dalje cene kopelim sledeče: pršna kopel Din 3 za člane, Din 6 za nečlane, kadna kopel za člane in nečlane ob torkih, sredah, četrtkih in petkih Din 10, ob sobotah in nedeljah Din 12, parna kopel in kopel v vročem zraku za člane in nečlane ob torkih, sredah, četrtkih in petkih Din 10, ob sobotah in nedeljah Din 15. Za privatne posetnike stane v abonmanu blok za 10 parnih kopeli in kopeli v vročem zraku Din 80, za 10 kadnih kopeli Din 80 in za 10 pršnih kopeli Din 50.

— Urad je cene določil tako nizko, da je omogočena uporaba različnih kopeli najširšim slojem. Parna kopel je odprta razen ponedeljkov vsak dan od pol 15 do pol 19. ure in sicer ob sredah, petkih in nedeljah za ženske, ostale dni pa za moške, ob nedeljah in praznikih pa je odprta parna kopel ob 8 do 12. ure. Čas uporabe parne kopeli ni omejen. Ostale kopeli so odprte vsak delavnik razen ponedeljka od 8. ure do pol 19. ure, ob nedeljah in praznikih pa ob 8 do 12. ure in sicer vedno za ženske in moške. V kopališču sta na razpolago maser in maserka.

○ Sprejem paketov in vrednostnih pism na glavni pošti v Ljubljani. Ker so adaptacijska dela na ljubljanski glavni pošti v glavnem končana, se s ponedeljkom dne 15. novembra t. l. zopet prično sprejemati paketi in vrednostna pisma.

○ Načelstvo zadruga mesarjev in prekalcev v Ljubljani naznanja, da se vrši preizkušnja mesarskih vajencev v četrtek dne 18. 11. 1926 ob 8. uri dopoldne v mestni klavnici. Priglasiti se imajo vsi vajenci, ki se podvržejo preizkušnji, pravočasno mesarski zadrugi ter predložiti lozadnevne listine.

○ Smrtna nesreča na Ambroževem trgu. Stavbišča na dvorišču Triplatove gostilne na Ambroževem trgu je padel tri metre globoko na tla delavec Janez Jeronim in se na glavi

tako težko poškodoval, da je kmalu nato izdihnil.

○ Policijska kronika. Aretirani sta bili dve osebi, ena radi nedostojnega vedenja, ena pa radi vlačuganja. — Kinu Ljubljanski dvor je neki zlikovec odnesel iz vestibula reklamno sliko, vredno 50 Din. — Nekemu posestniku na Ižanski cesti je bilo ukradenih za 500 Din verig. — Prijavljeni so trije slučajji izgrediv in pijanosti, 4 prestopki pasjega kontumaca in 11 cestno-policijskih prestopkov.

○ Trajno kodranje, vodno ondulacijo, barvanje las izvršuje Podkrajskec, frizer, Ljubljana.

Maribor

□ Dinarski dan Jugoslovanske Matice. V Mariboru se bo kot tudi povsod po državi izvedel dinarski dan. In sicer bodo v nedeljo, 14. t. m., pobirali posebej za to pooblaščen javno na ulicah, v soboto 13. in v ponedeljek 15. pa pri zasebnikih in trdkah ter podjetjih. Za letošnji dinarski dan so dovolj poagitali Italijani in se bojimo, da bi žalili našo narodno javnost, ako bi ji še posebej prigovarjali, kaj je njena dolžnost v teh dnehi!

□ Praznik sv. Cecilije, patrone cerkvene glasbe, bo letos Cecilijino društvo v Mariboru praznovalo s posebnim koncertom v stolnici, ko bo 22. t. m. izvajalo Cherubinov Requiem.

□ Umetniška razstava ostane odprta do nedelje. Obisk je bil za mariborske razmere dosedaj dober, vendar pa ne tak, kakor bi ga razstava zaslužila. Tudi umetniki bodo prišli na svoj račun, ker je že marsikatero delo označeno z napisom: »Prodano.«

□ H koncertu Joan Manén. V soboto večer nastopi prvič in najbrž tudi zadnji največji goslač sedanje dobe v našem mestu. Za svoj koncert si je izbral najznamenitejše komponente in mojstre goslače: Bach, Mozart, Paganini, Sarate itd. Brez pretiravanja lahko rečemo, da bo 13. novembra največja senzacija letošnje zime.

□ Izobraževalno društvo v Lajtersbregu priredi v nedeljo popoldne, 14. novembra, v prostorih g. Dreisigerja Martinovo veselico z najrazličnejšim sporedom. Prijatelji poštene zabave uljudno vabljeni. — Odbor.

□ Poštena in razsodna javnost v Mariboru se pozivlja potom »Jutra« in »Nar. dnevnika«, naj presodi spor zaradi persekucij, ki jih je povzročila SDS in ki jih je vsaj delno skušala popraviti NRS. Ker je ta poziv izšel v »Jutru«, predpostavljamo, da »Jutro« ne spada k pošteni in razsodni javnosti v Mariboru, kar smo že davno vedeli, le tega samopriznanja nismo še imeli. Ker naj torej javnost sodi in je potom »Jutra« že izvedela, eno pismo g. Kutina, je nujno, da se priobčijo vsa pisma, ki so jih pisali krogi iz SDS, da se omenijo vse intervencije za prvotne persekucije. »Jutro« dopisnik jih dobi v prepis v tajništvu SDS in morda pri prosvetnem oddelku velikega županstva. In ko bo poštena in razsodna javnost še to zvedela, tedaj bo pa sodila. In zopet bo imel Maribor senzacijo, saj brez njih je tako dolgočasno življenje in nimamo, kaj bi govorili ali pisali in brali.

□ Ne ovirajte industrije! Ze večkrat smo slišali, da ne pomaga pri naši carinarnici nobeno mirno in preudarno sklicevanje na kake odredbe, ako se je enkrat za kaj odločila. Slučajno smo zvedeli za tale slučaj. Večja industrijska družba je naročila nekatere sestavne dele strojev, za kar ima potrdilo ministrstva za trgovino, da jih ne izdelujejo v državi. Zato so seveda ti deli prosti carine v smislu zakona, kot je to zabeleženo v Službenih novinah LIV. 1926, 11. septembra 1926, št. 205. Industrijsko podjetje nujno potrebuje te sestavne dele, ki morajo biti kot prvotni iz niklja. Toda carinarnica zahteva zdaj carino več desetisoč dinarjev, dasi za uvoz enakih sestavnih delov pred nekaj meseci ni zahtevala ničesar. Gotovo je, da tako postopanje ovira redno poslovanje naših industrij in pričakujemo, da se bo ta zadeva čimprej povoljno rešila, kajti sicer ne vemo, čemu imamo sploh zakone in predpise.

□ Smrt stare Mariborčanke. Umrla je 83 let stara gospa Černuček, ki je stanovala v Truberjevi ulici 5. Rajna je bila vdova po znanem mariborskem stavbeniku in posestniku Černučku. Truplo so prepeljali iz Maribora na pokopališče v Kamnico v družinsko grobnico.

□ Kaznjenci v moški kaznilnici bodo nastopili pri posebnem koncertu, ki ga priredi mariborsko podporno društvo za odpuščene kaznjence v nedeljo, dne 14. t. m., ob pol enajstih. Izvajali bodo kaznjenci vse točke koncerta, in sicer pevske, godbene in deklaratorične. Vstop bo dovoljen društvenim članom in povabljenim gostom. Istočasno pa mariborski javnosti priporočamo to humanitarno društvo, da ga posebno gmotno podpira v njegovih težnjah.

□ Načrti za novo kopališče ob Dravi so izgotovljeni. Proračun bo znašal 1.500.000 dinarjev. Po načrtu bi bilo novo kopališče ob malem ovinku, ki ga Drava napravi na levi strani. Pri sklepanju novega proračuna bo tu di ta zadeva prišla v razpravo.

□ Nov slučaj škrlatice se je pojavil v petek v Lajtersbregu.

□ Odstranjena nevarnost glede izbruha nalezljivih bolezni. Pred tedni smo poročali, da je v zapuščeni Dravski vojašnici klet, ki je polna že meseca in meseca stoječe vode.

in da so razne druge zdravstvene razmere v tem posloju tako pomanjkljive, da se je resno bati: Dravska vojašnica bi lahko postala ležišče epidemičnih bolezni. Ta naš klic po odstranitvi smrdeče vode itd. je vojaška oblast uslišala. V četrtek in petek so izselsali smrdečo vodo in prav lepo počistili dvorišča in hodnike.

□ **Nezgođe.** V Radvanju št. 18 je padel 76letni posestnik Leopold Irgolič ter se nevarno poškodoval. — V Dravski vojašnici je zadel kap Elizabeto Taler. — V Prešernovi ulici stanujoča vdova Marija Murko si je obrezala vseh pet prstov leve roke.

□ **Policijski drobiž.** V sredo je bila aretirana 1 oseba radi pobega iz bolnišnice. Nepomirljivi sosedje so Josip B., Ludvik D. in Karl J., ki stanujejo v Kurilniški ulici. Pogosto se skregajo, v sredo pa so se tako sprli, da so zgrabili eden za kol, drugi za kamen itd. ter navallili drug na drugega. Mir so napravili šele stražniki, ki so razburjene duhove komaj ukrotili.

□ **Surovež.** Po Tržaški cesti je šlo domov iz šole nekaj dečkov, ki so srečali vpojenega železničarja K. Ker so se otroci malo norčevali, je to železničarja tako razburilo, da je priskočil ter udaril Edmunda Pikla z železom okovano palico s tako silo po glavi, da se je otrok takoj onesvestil. Prizor je gledal neki trgovec, ki je iztrgal železničarju palico iz rok ter ga pošteno naklestil.

Celje

□ **Za poplavljenec.** Pevska zbor Prosvetnega društva v Celju ter društva »Olike« priredita dne 11. decembra v prostorih Narodnega doma skupni koncert, čigar čisti dobiček je namenjen za slovenske poplavlence.

□ **Nasip v Gaberju,** ki ga grade kot zasilno obrambo proti povodnji, lepo napreduje. Nasip bo tekkel od železniškega mosta pa do Westenove tovarne. Izgleda, da imajo Gaberčani in tamkajšnja industrijska podjetja največ smisla za obrambo proti povodnji. Celjani se pa ne ganejo, čeravno nas uči skušnjaja, da smo pri vsaki povodnji, najsi bi direktno ali indirektno, najbolj prizadeti meščani.

□ **Martinov večer.** Opozarjamo na Martinov večer, ki ga priredi celjski odsek Orla v nedeljo zvečer ob osmih v dvorani pri Belem volu.

□ **Kokoši mu diše.** Zadnjič smo poročali, da je neki tat skoroda izpraznil celi kurnik. Sedaj je hotel pobrati še ostanek, pa se mu to ni posrečilo, ker je previdna gospodinja po prvi preskušnji kokoši drugam preselila. Dobro bi bilo, da bi varnostna oblast posvečala nekaj pažnje tudi okoliškim vasem. Neki tat-lazj namreč po Lavi in ima posebno piko na hišo št. 14 na Lavi. Tekom zadnjih dveh tednov je namreč počastil prebivalce te hiše že četrtrič.

Ptuj

□ **Trostov koncert,** ki se je vršil v petek 5. novembra, je bil dobro obiskan. Umetnik je pokazal sijajne zmožnosti. — Če kdo misli, da sme med koncertom glasno kritizirati, posebno, če je glasbeni pigmejec, kaže, da nima olike in da ne spada v koncertno dvorano. Za kritiko je tudi po koncertu časa dovolj.

□ **Ilustrirani Slovenci,** ki je nedeljsko številko posvetil Ptuj, je splošno ugajal in bil takoj razprodan, tako da ga nekateri Ptujčani niso več dobili. Prodalo bi se ga bilo še gotovo 100 izvodov, pa ga je zmanjkalo.

□ **Mestno gledališče.** V nedeljo so ponovili »Hlapce«. Kritiki trdijo, da ne več s takim uspehom ko prvič. V ponedeljek je bilo gledališče razprodano. Uprizorili so Schönherjevo »Satan v ženski«. Gostovala je gospa Bukšekova iz Maribora, ki je pokazala sijajne igralske zmožnosti. Nič slabši ni bil Bratina in tudi Kankler se je držal na višni. Zvest program bo uprizoril Bratina v ponedeljek »Desetega brata«. To pot bo nastopil tudi orkester, za katerega je nekaj pevskih vložkov uglasil ravnatelj Glasbene šole g. Pahor. Slišali bomo tudi razne kuplete, ki jih siplje ptujski krajevni pesnik iz rokava. Pri igri bodo sodelovale znamenite ptujske osebnosti, tako da se obeta obilo zabave. — Deseti brat je zabavna igra.

□ **Naš gledališki kritik g. Janez Gaber** se žal ni mogel udeležiti zadnje predstave, vsled česar je to pot izostala daljša ocena.

□ **Poroka.** V nedeljo se je poročil g. Miha Brenčič, posestnikov sin v Novi vasi, z gđ. M. Brenčič, hčerko posestnika in mlinarja g. Janeza Brenčiča, Obilo sreče!

□ **V spomin šeste obletnice** žalostnih rapalskih dni priredi ptujska podružnica Jugoslovanske Matice dne 14. novembra 1928 zbirko v narodno obrambne namene pod naslovom »dinarski dan«. Prodajali se bodo od skupni znački po 5 Din komad. Podružnica prosi, da cenjeno obdobje ne odvraca nabiralcev, ker so prispevki namenjeni za neodrešene brate in sestre. Vsi neumorno na delo za n'e!

□ **Razdržitve vinske trdnice.** G. Vilko Baebler, vinski trgovec in vinogradnik, je bil dosedaj kompanjon trdnice K. Fürst. Trdnica se je imenovala Baebler in drug. Dne 1. oktobra se je na postavil na lastne noge, najel veliko let in vodi trgovino z vinom v lastni režiji.

□ **Razvrstitve mesnega uradništva.** G. župan dr. Senčar je pozval vse mestno uradni-

štvo, naj predloži za razvrstitev po novi pragmatiki, ki bo v kratkem sprejeta, svoje dokumente, izpričevala in druge akte. Brez izpričeval se uradništvo ne more prevesti.

□ **Zid med Krpčovo gostilno** in staro mestno hišo, so podrli. S tem hočejo odpraviti nesnago, ki se je z zidom zbirala.

□ **Drava je vsled deževja** v sredo zvečer zopet narasla.

□ **Strela je udarila** v streljivo Hlubekove vile ter močno stresla vso stavbo. Škode ni.

Uršnika

Zadnji vihar je napravil gozdnim posestnikom mnogo škode; zlasti na parcelah, ki mejijo na izsekane dele, kjer je imel veter silnejšo moč, je šlo vse: staro in mlado. Obstaja resna nevarnost, da bi se pri eventualno nastalih viharjih škoda širila kar naprej, kar bi pomenilo uničenje celih kompleksov. Zeleni bi, da si g. gozdni komisar pobližje ogleda tiste, ki preveč izsekavajo, kajti preli večja nevarnost kot je bil dozdevni lubadar.

Nedeljska obč. seja je bila zopet neoklepana radi abstinence celokupne opozicije. Poslali so le nekoga z nekimi izjavami, druge nesreče ni bilo.

Proračun cestnega odbora za prihodnje leto določa 256.393 Din izdatkov, ki se bodo vsi krili iz doklad. Proračun je vsakomur na vpogled v občinski pisarni do 21. t. m.

Trbovlje

□ **Knjižnica kat. prosvetnega društva** v Društvenem domu je na novo urejena in opremljena ter se odprla v par dneh, kar članom in drugim s tem naznanjamo.

□ **Starci in mladice.** Dramatični odsek prosvetnega društva igra v nedeljo popoldne ob pol 4 v Društvenem domu ljudsko igro v štirih dejanjih »Starci in mladice«. Vstopnina navadna. Igra se ne ponovi torej naj si jo ogleda vsak, ki se zanjo zanima, že v nedeljo.

Hrastnik

Prosveta. V nedeljo, 7. t. m. je vprizoril dramatični odsek Kat. izobraževalnega društva v Logerjevi dvorani znano igro »Fernando«. — V nedeljo je bil lep jesenski dan, ki je odpeljal veliko ljudi na sprehod, še več pa na loterijo društvenega doma v Trbovlje. Vkljub temu se je nabralo pri predstavi lepo število ljudi. Igralec so prav izvrstno rešili svojo nalogo. Igra se na splošno željo dne 21. t. m. v isti dvorani ponovi. — Knjižnica kat. izobraževalnega društva se je preselila v tako zvan Logerjev mlín.

Šolske zadeve. Proračun krajnega šolskega sveta je za 200.000 Din večji nego je bil lansk. 100.000 Din znaša primanjkljaj.

Poročil se je v nedeljo g. Iv. Urbajs z gđ. Rozalijo Rotar iz Praprotna. Novoporočencema želimo mnogo sreče!

Cerklje ob Krki

Tatovi so se oglasili v noči od 31. X. na 1. XI. v pisarni občinskega urada in v pisarni župnega urada. Zlezli so v prostore, ki se nahajajo v pritličju, skozi nezamrznjena okna. Odpirali so le one predale v mizah, kjer bi se moral nahajati denar. Odnegli so na občini okrog 250 Din in g. župniku par kovačev. Iz vsega ravnarja bi se dalo sklepati, da so prostore poznali že od prej. Isto noč so poskusili na trgovini Jurečič v Vel. Mrašču in pri Spolarci v Zupci vasi.

Prestavljena je od tu k Sv. Duhu učiteljica gđna. Kuželj, dobra in vestna učna moč. O vzroku prestave te učiteljice, ki je pomagala kot izvrstna igralka na odru tukajšnjega katol. prosvetnega društva, se ugišlje na vse strani. Sama ni prosila proč, a mogoče je res, kar pravijo nekateri, da je bila tožena. Res pa je, da se ji je obitalo že lani, da drži s farovžem. Res je tudi, da ji je letos rekel nekdo, ko je omenjal njeno delo v društvu, da dela za kaplana. Gospodinja je na to odgovorila, da dela za prosveto ljudstva, kajti tudi kaplan da dela za ljudi, ne za se. O, uboga, preganjana prosveta!

Statistika z naše šole. Sobe učilnice imamo 4. Šolobveznih otrok je 280. Učnih moči imamo — čeprav je odšla gđna. Kuželj — devet, od katerih je ena na 6 mesečnem dopustu. — Nova s'ranšča so stala 65.000 Din. Delali so jih 6 tednov, čeprav so prele rekli, da bo v 14 dneh gotovo.

Občinska hiša. Naša občina šteje nad 5.000 ljudi, a do sedaj ni imela svoje občinske hiše. Sedaj je občinski odbor kupil hišo, v kateri je imel v zadnjih letih svoje prostore.

Mrašovski fantje in dekleta bodo prihodnjo nedeljo 14. t. m. igrali tu v Domu v korist odnotti cerkvi Medvedovo: »Starci in mladice«.

Ob vodi bivajoči ljudje so letos reveži. Skoro vsak teden se morajo seliti iz hiš. Sava in Krka sta nepresneno izven svojih strug. Polje je uničeno. Davkar je pa tega ne bo hotela verjeti.

Dobova ob Savi

Naliv. V noči od 10. na 11. je tukaj strašno deževalo, kakor da bi se utrgal oblak. Moralo pa je deževati tudi zgoraj, ker je Sava kakor tudi Soča preokročila svoje bregove. Hud naliv je spremljala tudi toča, tresk in grom. Tako je strela udarila v kozolet g. Ivana Kovačiča.

Požar. »Slovenec« je že poročal o požaru v Rigoncah; dodamo še to, da je ta požar uničil dvema gospodarjema popolnoma vse, petim gospodarjem pa samo gospodarska poslopja. Nabiralno akcijo za pogorele je prevzel tukajšnji g. upravitelj Kokot, ki sprejema darove za uboge ljudi.

Poprava cerkve. Daleč naokrog znana lepa in velika farna cerkev Imena Marije je vsled večkratnih potresov mnogo trpela, zlasti še streha. Tukajšnji konkurentni odbor pod predsedstvom g. Mihaela Kovačiča pa je poskrbel za to nujno popravilo tako, da je s'reha že skoro dogotovljena; ostala dela se bodo nadaljevala spomladi, tako da bo v maju ali juniju že vse gotovo, ko bomo obhajali tu zlati sv. mašo našega preljubljenežnega župnika g. svetnika A. Pernata, na kar se že vsi farani veselijo.

Vinska kupčija. Vinska trta je dala sicer malo soka, a precej dobrega. Kupčija je precej živahna in vino je že precej prodano. Videti je, da bodo cene še rastle.

Laško

Dražbeni oklic. V zapuščino po umrlem župniku g. Francu Troupu spadajoče premičnine, zlasti lepo pohištvo, dragocen harmonij itd. se bo prodalo na prostovoljni javni dražbi v župnišči v Šmarjeti pri Rimskih toplicah v ponedeljek dne 15. t. m. ob 1 popoldne in se kupci polnoštevilno vabijo.

Slovenska krajina

Dva tečaja. Kakor doznavamo, se resno dela na to, da bi se to zimo vršila v Pucenoti pri M. Soboti gospodarskih in gospodinskih tečaj; prvi za fante, drugi za dekleta! Za nas, ki gospodarskih in gospodinskih šol nimamo in tudi denarja ne, da bi pošiljali v večjem številu svoje otroke v podobne šole na Slovenskem, so taki i taji velikega pomena. Gospodarskih tečajev doslej še nismo imeli. Pač pa prirejajo že par let š. sestre križarke v Beltinah gospodinskih tečajev. Vsi dosedanjši so imeli zelo velik uspeh. V upanju, da tudi zasnova dva tečaja ne ostane brez uspeha, nad prizadevanjem izražamo svoje veselje in tečaja že naprej pozivljamo.

Dolnja Lendava. Vprašanje nadaljnega obstoja meščanske šole se je naposled popolnoma rešilo. Odlok o ukinitvi in premestitvi v Beltince je bil razveljavljen. V borbi za ukinitve je bila najtežnja argumentacija trditelj, da ni dovolj učencev. Sedaj se vidi, da trditelj ni bila utemeljena, kajti v prvem razredu je 40 otrok, v drugem pa 37, več razredov pa šola še nima, ker se stopnjema izpopolnjuje. Pouk se vrši redno. Poučujeta ga dr. Zikuševa in ena sestra iz otroškega vrta, ki pa ima vse potrebne izpite. Že ponovno so se morali Lendavčani boriti za svojo meščanko, a vse bo pozabljeno, samo da se jim od sedaj naprej ne bi več odzemale.

Dopisi

Ruše. Dramatični odsek Kat. prosvetnega društva v Rušah priredi v nedeljo dne 14. t. m. ob pol 4 popoldne gledališko predstavo »Užij karjje, kmečka žaloigra v 3 dejanjih. Vstopnina običajna.

Naše dijaštvo

VOLITVE V SSLU.

Danes vsi na volišče! Volite v zgodnjih popoldanskih urah, potem na agitacijo! Na volivni listek napišite oznako »Slovenske liste«! Al Voliti je mogoče od 13. do pol 19. ure. Volivno dolžnost je mogoče izvršiti le osebno!

Občni zbor Slovenske dijaške zveze 14. t. m. bo v dvorani Akademškega doma ob 10 popoldne redni občni zbor s sledečim sporedom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo predsednika Akad. zveze in srednj. odseka. 2. Poročilo odbornikov SDZ. 4. Poročilo revizorjev. 5. Volitve. 6. »Naše organizacije« ref. theol. V. Zakrjak. 7. »Naš načrt za ureditev počit. delovanja«, ref. tur. D. Weble. 8. Slučajnosti. — Organizacije izven Ljubljane, katere ne nameravajo poslati svojega delegata osebno, naj prosijo kakega tovariša, bivšega člana, da jih zastopa!

Ljubljansko gledišče

DRAMA.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Sobota, 13. novembra: DOKTOR KNOCK ali TAI-UMF MEDICINE. Red B.

Nedelja, 14. novembra: SLABA VEST. Izven.

Ponedeljek, 15. novembra: MACBETH. Red D.

OPERA.

Začetek ob pol 20. uri zvečer.

Sobota, 13. novembra: SIMFONIČNI KONCERT OPERNEGA ORKESTRA V UNIONSKI DVORANI.

Nedelja, 14. novembra: TEREZINA. Izven.

Ponedeljek, 15. novembra: Zaprtlo.

Nedelja v ljubljanskem Narodnem gledališču. V nedeljo, dne 14. t. m. se vprizori v dramki kot večerna predstava Anzenbergerjeva narodna igra »Slaba vest«, ki je v Pujčevi režiji prav izvrstno naštudirana ter je tako pri sedanjih ljubljanskih vprizoritvah kakor tudi pri gostovanju v Celju izredno ugajala. V operi pa se poje zvečer Straussova opera »Terezina« z gospo Poličevo v naslovni vlogi. Obe predstavi sta izven, operna začne ob pol osmih, dramska pa ob osmih.

Mariborsko gledišče

Sobota, 13. novembra ob 20: BAJKA O VOLKU.

Premijera. Ab B.

Nedelja, 14. novembra ob 15: DANES BOMO TIČI.

Ob znižanih cenah. — Ob 20: VESELI KMETIČ.

Glasba

Na današnjem simfoničnem koncertu, ki se vrši ob 20 v Unionu se poleg že objavljenih del izvajata še Straussov divje ekscitirni ples Salome iz istoimenske opere in pa Baranovičev simfoničen Scherzo. Straussovo opero Salome, bomo tekot letošnje sezone imeli priliko slišati v naši operi v celoti Baranovičev Scherzo pa je izredno ljubka simfonična skladba pristnega jugoslovanskega ritma. Baranovič, operni dirigent v Zagrebu je brez dvoma eden najboljših naših instrumentalnih modernih kompozitorov, ki je dal v instrumentaciji celotnemu orkestru neko posebno, lahko bi rekli tipično jugoslovansko barvo. Obdobjstvo opozarjamo na ta koncert. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni in v trafikli Sever, od 7 dalje pa v veži Uniona pred koncertno dvorano.

Knjige in revije

Rekord na hrvatskem književnem trgu. Kar je pri nas družba sv. Mohorja, to je pri Hrvatih Društvo sv. Jeronima. To izredno agilno društvo je izdalo za letošnjo zimo kar 12 novih knjig. Razdeljene so na tri serije: I. redna izdaja: Dr. Vimer: Isus Krist, 304 str.; Matasovič: Slavončice, 64 strani; Sitar: Pčelarstvo, 96 strani in kolektor »Danica« za l. 1927. Te štiri knjige stanejo 40 Din, za člane društva pa 20 Din. — II. Izredna izdaja: Dr. Kršnjavi: Božji sirotin, roman, 240 strani; Dr. Deželic: Socialno pitanje, 96 strani; Lahner: Hrvatske narodne pobožne pjesme, 48 strani in Braničević: Gospa Trsatka, 36 strani. Tudi to 4 knjige stanejo 40 Din za člane pa samo 20 Din. — III. Serija dobrih romanov: Dr. Deželic: Mandeljena pobjednica; M. Delly: Bijela mačka; dr. Pregelj: Božji medjaši in F. R. Barchay: Kroz stražnja vratašca. Vsaka teh 4 povesti v prav lukusni opremi stane 15 Din; vse 4 skupaj pa za 40 Din. — Vseh 12 knjig dobo torej člani društva sv. Jeronima za neverjetno nizko ceno — celih 80 Din. Naslov za naročila: Hrvatsko književno društvo sv. Jeronima v Zagrebu.

»Mladi junak«. Izšla je 3. številka tega občasne priljubljene mladinske lista s sledečo vsebino: Kaj bomo delali v novembu? — Albin Čebular: Studenček. — Albin Čebular: Polček in Pikapolonica. — Mirko Kunčič: Črna žalost. — Mirko Kunčič: Zelošne sanje. — Albin Čebular: Na vseh vernih duš dan. — Mirko Kunčič: Teško breme. — Thefontes: Delo hudobnega Furoboba. — Mirko

Kunčič: Na Martinovo. — Albin Čebular: Kateri so mladi junaki? — Delo malih. — Zbrana zrnca. — Po svetu. — Tebi na pot. — Pisma mladih junakov. — Za razvedrilo. — Naše slike. — Celoletna naročnina znaša 10 Din, pri skupnem naročilu do 40 odstotkov popusta. Naroča se pri upravi »Mladega junaka« v Ljubljani, Poljanski nasip 10. — List prav toplo priporočamo vsem staršem in vzgojiteljem.

»Zdravje«, zdravstveno-poučni list, Ljubljana, 1926, št. 10—11. — Ves zadnji zvezek »Zdravje« je posvečen sanaciji Lukovice in novo odprtemu tamkajšnjemu »Zdravstvenemu domu«. Besedilo spremlja cela vrsta slik. — Razen tega prinaša list kratek pregled po Sloveniji in Drobliž.

Sporti

NEMSKI NOGOMET.

Nemška nogometna zveza priobčuje nekatere številke. Lani je štela 6285 društev ali klubov z več kot 800.000 člani. Ta armada se je razdelila na 22469 moštev, ki so izvajale 423.563 prvenstvenih tekem. Število igravnih ur so naračunili na 16.500.000. Izdatki klubov za igrišča, orodje itd. so znašali 13.000.000 mark. 1 marka je ca. 13.5 Din. 278.000 nogometašev je gojilo tudi druge sportne panoge. Sportnih učiteljev je delovalo 180, družinskih večerov je bilo 1108. Koliko dela je v teh številkah, pa tudi koliko veselja, moči in zdravja! Vrh tega je še tisoče in tisoče takih, ki niso v zvezi organizirani, zlasti člani telovadnih in delavskosportnih zvez, posebno pa še naraščaj. Koliko je pa tudi takih, ki so igre gledali, pa niso bili člani! Nemi imajo prav, če govorijo o nogometnem ne-rodu.

ENOOKI BOKSERSKI PRVAK.

Šele sedaj, po Grebovi smrti, izvem, da je bil Greb od leta 1921. na levem očesu slep. »Box-Sport« to poroča. Znal je pa to zelo »spretno« prikrivati, in so samo njegovi najintimnejši prijatelji vedeli, da ej nosil v normalnem življenju stekleno oko, med bojem pa oko iz gumija. Sedaj tudi razumemo, zakaj ni skoraj nikdar treniral in je svoje glavno delo opravil s tekom po cesti in po gozdu. Ni se hotel izdati. Kakšen razred zase je moral biti Greb, da se je kljub temu, da je imel eno samo oko, uveljavil proti najboljšim bokserjem sveta, od srednje gor do teške teže! Tudi proti Tunneju.

Naznanila

Godbeno društvo »Gradašičec, Vič-Glince, javlja svojim članom, da se vrši na Rožniku v nedeljo dne 14. novembra ob 9 sv. maša po pokojnem članu Andrejaku.

Na IV. rednem občnem zboru »Društva medicincev« izvoljeni odbor se je konstituiral sledeče: predsednik Pavšič Ivan, podpredsednik Merzelj Ludovik, tajnik I. Smerdu Franjo, tajnik II. Savinšek Baldomir, blagajnik I. Podpečan Ivan, blagajnik II. Oračunč Rudolff, knjižničar I. Santič Rade, knjižničar II. Popek Alojz, gospodar-arhivar Berglez Vlado; revizorji Brezigar Danilo, Kristof Boris, Zakotel Simon; društveno razsodišče: Orel Vlado, Lavrič Vito, Peršič Ivan.

Stavbena podjetnost mariborske občine.

(Z ozirom na novi proračun.)

Proračun mariborske občine za leto 1927 je v glavnem že sestavljen in znaša 11 milijonov dinarjev. Za vse te izdatke je predvideno kritje in je proračun aktiven za 30 tisoč dinarjev. Kakih večjih ter znatnejših sprememb pri proračunu ne bo.

Ker je stanovanjska beda v Mariboru zelo občutna, si je stavila mestna občina za leto 1927 nalog, da bo pozidala 75 novih stanovanj in razširila ter povečala skrb za osirotele otroke. Na novo otroško zavetišče v Langer-vili v Ljudskem vrtu se bo pozidalo prihodnje leto še eno nadstropje in bo s tem zavod znatno razširjen.

G. župan dr. Leskover se je mudil, kakor smo že poročali, te dni v Ljubljani, kjer se je vršila anketa glede razdelitve onih 5 milijonov dinarjev na slovenska avtonomna mesta, katere hoče dati vlada na razpolago od svote 30 milijonov, ki so bili vplačani v belgajsko Hipotekarno banko od bolniških blagajn. Od petih milijonov reklamira Ljubljana zase 3 in bi odpadla na Maribor 1 in pol. Ministrstvo bo dalo to svoto mestom le pod pogojem, da opomorejo stanovanjski bedi, katero trpijo mestni delavski sloji. Mariborska občina namerava to svoto uporabiti v prezidavo dose-danje sirotišnice v stanovanjsko hišo in moderno sirotišnico za mestne reveže in za one-mogle delavce pa na novo pozidati.

Maribor se širi posebno na desnem bregu Drave in rezervar mestnega vodovoda pod nemško Kalvarijo postaja znatno premajhen. Mestna občina bo prihodnje leto ta rezervar v toliko povečala, da bo zadostoval za razširjenje vodovoda po na novo zazidanih parcelah.

Upamo, da bo stavbena podjetnost mariborske občine s pomočjo novega proračuna in drugih podpor zadovoljila tudi kritikašre iz socialističnega tabora.

Odmev ponarejevalske afere v Mariboru.

Lansko leto je bil pred mariborsko poroto obsojen ponarejevalec bankovcev Potočnik na 20 let ječe. Skupaj z njim se je takrat zagovarjal radi sokrivde falzificiranja neki Rupnik, ki pa je bil oproščen. Rupnik se je nastanil potem v Mariboru, nastopal zelo samozvestno ter gozil a tožbo listom, ki so prinesli vesti o njegovi are-taciji in sokrivdi. Policija pa je Rupnika kot skraj-no sumljivega še nadalje nadzorovala. In res je dobila sedaj v roke dokaze, da Rupnik ni popolnoma nedolžen. Ponujal se je namreč raznim tvrdkam v službo in pri nekaterih kot posebno priporočilo navajal, da je pripravljen ponarejati znamke. To je policija zvedela in Rupnika pred nekaj dnevi ponovno aretirala. Oddan je bil v zapore okrožnega sodišča.

Iz mednarodnega urada za delo.

Na 28. novembra 1919 se je na prvi mednarodni konferenci v Washingtonu s 83 proti 2 glasovoma sprejel »Washingtonski dogovor o osemurnem delavniku«. Po tem dogovoru naj bi se v vseh državah vpeljal v industriji osemurni delavnik in 48-urni delovni teden. Ta dogovor pa bi se mogel uveljaviti šele kadar bi ga posamezne države sprejele v svojo zakonodajo.

Ze sedem let je od tedaj, pa je od 56 držav članic mednarodnega urada za delo podpisalo Washingtonski dogovor šele sedem držav in nadaljne tri s pridržkom, da zanje stopi dogovor v veljavo, kadar ga ratificirajo in vpeljejo tudi še druge taksativno našete države. In med tistimi sedmimi, ki so dogovor brezpogojno sprejele, ni niti ene velike industrijske države. To so: Grčija, Rumunija, Indija (ki ima pa že po dogovoru posebne privilegije), Čehoslovaška, Bolgarska, Chile in Belgija. Avstrija, Litvanska in Italija so dogovor sprejele pod gornjim pogojem. Zadnja si je celo izrečno pridržala pravico, da po svoji uvidevnosti vpelje deveturni delavnik.

S tem, ne ravno rožnatim položajem, se je pečal upravni svet mednarodnega urada za delo v Ženevi na svoji zadnji seji. Ravnatelj Albert Thomas v svojem poročilu ni prikrival, da je akcija za osemurni delavnik doslej imela minimalen uspeh. Zlasti je zameril Italiji, da si pridržuje vnaprej pravico za vpeljavo 9-urnega dela.

V tem pesimističnem razpoloženju je potekala tudi razprava, ki so se je udeležili Francoz Jouhaux, Nemec Müller, Anglež Poulton, Kanadec Simpson in Nizozemec Oudegeest. Temperamentni Francoz je prav brezobzirno udaril po fašizmu, zahteval, da mednarodni delovni urad izvede enegačeno akcijo za sprejem dogovora, sicer da bo francosko delavstvo zapustilo to institucijo, ki ne bo več delazmožna. Angleži so se opravičevali, da dogovora sicer še niso mogli sprejeti, ker je pri njih sedaj vsled ogromne rudarske stavke izreden položaj, ki še ni jasen in se še ne morejo preračunati posledice. Je veliko vprašanje, če ne bo morala angleška industrija po stavki delati s podvojeno silo, da bo vsaj nekaj nadoknadila izgubo, ki jo je utrpela med stavko. Samozavestno so nastopili Nemci. Ponovili so izjavo, ki jo je dal že v Londonu minister za soc. politiko dr. Brauns (centrum), da sprejemajo osemurni delavnik in da ga bodo uveljavili v celoti, kakor ga predvideva Washingtonska pogodba. V najkrajšem času bo predložila nemška vlada celo vrsto socialnih zakonov, ki urejujejo delavsko zaščito, zavarovanje in delovni čas. Poljski minister Sokal je odkrito dejal, da bo mednarodni urad dela bistveno ogrožen, če ne bo mogel uveljaviti Washingtonske pogodbe.

Zastopniki delodajalcev so molčali in se tudi na izrecen poziv ravnatelja Thomasa niso javili k besedi.

Delegati so v zaključni seji poudarjali, da morajo evropske države v lastnem interesu opustiti vse pomisleke in osemurni delavnik sprejeti že iz tega razloga, ker ni mogoče vstvariti nobene gospodarske kooperacije, dokler ni enotno reguliran delovni čas.

Izvršilni odbor je izvolil novo predsedstvo. Predsednik je Francoz Fontaine, delodajalec zastopa Belgijec Carlier, delavce pa Oudegeest od amsterdamske internacionale. Dalje so izvolili posebno komisijo, ki naj skrbi samo za uveljavljanje osemurnega delovnika. Tej komisiji predseduje Sokal. Naslednja seja izvršilnega odbora bo 20. jan. 1927 z dnevnim redom: varstvo proti nezgodam, zavarovanje za slučaj brezposelnosti, prisilno delo in suženjstvo.

Službene bogodbe in zavarovalna obveznost po zakonu o zavarovanju delavcev.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani je ugotovil, da nekateri delodajalci, posebno oni, pri katerih so delavci zaposleni krajši čas, kakor n. pr. pri sekanju lesa v gozdovih, nakladanju lesa itd., sklepajo s svojimi uslužbenci pogodbe, v katerih delavci pristajajo na to, da jih delodajalec ne zavaruje in da se s tem odpovedo vsem zakonitim dajatvam po zakonu o zavarovanju delavcev (ZZD). Drugi delodajalci pa sklepajo z nameščenci pogodbe v tem smislu, da se zavežejo nuditi nameščencem v slučaju obolenja nezmanjšano plačo za dobo najmanj 6 mesecev ter iz teh razlogov svojih nameščencev ne prijavijo v zavarovanje.

Ker predvideva § 7. zakona o zavarovanju delavcev zavarovalno neobveznost le za državne in javne nameščence, katerim nudi tekom bolezni vse prejemke državna, občinska ali kaka druga oblast, se delodajalci z enakimi pogodbami ne oprostijo od zavarovalne dolžnosti po § 10. ZZD. Tudi jih vkljub taki pogodbi zadenejo vse kazenske in regresne posledice po zakonu o zavarovanju delavcev. Vse pogodbe med delodajalci in delojemalci, glasom katerih se hoče delodajalec odtegniti zavarovalni dolžnosti svojih nameščencev — tudi z njih pristankom — so po § 39. ZZD nezakonite in zadene delodajalca, ki sklene tako pogodbo, kazni po § 197. ZZD do 5000 Din. Na drugi strani pa trpijo največjo škodo oboleli oziroma ponesrečeni delavci takih podjetij, ker se morajo zdraviti na lastne stroške. Kadar se pa taki delavci prijavijo za dajatve pri okrožnem uradu, jim jih okrožni urad tudi v nujnih slučajih ne more takoj priznati, ampak mora predvsem uvesti potrebne po-

izvedbe glede pravega dejanskega stanja, višine zaslužka itd.

Praksa je pokazala, da sklenitve takih pogodb ne ostanejo dolgo tajne, ker urad prej ali slej izve zanje, bodisi potom odpuščenih delavcev, ali o prišli nezgod, obolenj ali obratnih revizij. V interesu delodajalcev je torej, da se z nezakonitimi pogodbami ne izogibajo dolžnostim, ki jih jim nalaga zakon o zavarovanju delavcev.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani.

Avtomobilska pošta Sv. Peter pod Sv. Gorami-Grobelno.

Ministrstvo pošte in brzojava je že maja meseca dovolilo uvedbo nove avtomobilne proge Sv. Peter pod Sv. Gorami-Grobelno. Ker pa za to progo ni bilo na razpolago potrebnih avtomobilov, se je otvoritev te nove in zelo potrebne državne avtomobilne proge zavlekla do danes. Okoli 10. t. m. pa bo prva otvoritvena vožnja. Avtomobil se bo ustavljal pri naslednjih postajah: Sv. Peter pod Sv. Gorami, pošta, Bistrica, pogojna postaja Razvor, pogojna postaja, Zagorska Sela, pošta, Plavič,

pogojna postaja, Miljana, pogojna postaja, Imeno, Sv. Križ (gostilna Matevža Pakja), pogojna postaja, Podčetrtek, pošta, Sodna vas (gostilna Horvat), Pristava, pošta, Sv. Peter na Medvedjem selu, pomožna pošta, Mestinje, Smarje pri Jelšah, pošta, Sv. Vid pri Grobelnem, pomožna pošta, Grobelno, pošta. Pri postajah, ki so označene tu kot pogojne, se ustavlja avtomobil samo tedaj, če želi tam kak potnik vstopiti ali izstopiti. Avtomobil bo vozil na tej progi vsak dan v vsaki smeri po enkrat. Odhajal bo od Sv. Petra pod Sv. Gorami ob 7. uri in prihajal ob 9. uri 40 minut dopoldne v priključku na vlak P. 516 v Maribor (prihod ob 11. uri 44 minut) in ob 11. uri 8 minut na P. vlak 519 v Ljubljano in Zagreb (prihod Ljubljana ob 13. uri 53 minut, prihod Zagreb ob 16. uri 35 minut). Z Grobelnega se bo vračal avtomobil ob 10. uri 30 minut s priključkom od obeh pravkar omenjenih vlakov ob 10. uri 30 minut ter vozi do Podčetrčka, kamor pride ob 12. uri 20 minut. Iz Podčetrčka se poda avtomobil ob 13. uri do Mestinja, kjer ima ob 14. uri zvezo na P. vlak 6835 v Grobelno (prihod Maribor ob 16. uri 22 minut, prihod v Ljubljano ob 18. uri 3 minute, prihod Zagreb ob 18. uri 25 minut).

Iz Mestinja odpelje avto ob 15. uri 55 minut in ima zvezo ob 15. uri 46 minut od P. vlaka 6834 iz Grobelnega (odhod Maribor ob 13. uri 20 minut, odhod Ljubljana ob 12. uri 14 minut, odhod Zagreb ob 9. uri 20 minut in 11. uri) in prispe v Sv. Peter pod Sv. Gorami ob 17. uri 50 minut.

Končno imamo sedaj avtomobilno zvezo med Brežicami in Grobelnem mimo Sv. Petra pod Sv. Gorami. Vsi ob avtomobilni progi ležeči kraji bodo pridobili s to novo prometno zvezo mnogo na tujskem prometu, ki je bil doslej v teh krajih radi slabih prometnih zvez zelo slabo razvit.

PRVA POMOČ V NEZGODAH.

Učitelj: »Kako dolgo morate pri utopljenec poskušati z umetnim dihanjem?«
Učence: »Tako dolgo, da ne da od sebe nobenega znaka življenja več.«

JAKO LJUBEZNIV.

»Milostljivi gospod, dajte mi en dinar, še nisem nič zajtrkoval.«
»Jaz še tudi ne!«
»Potem mi dajte dva, pa pojdiva skupaj na zajtrk.«

DOBITKI

državne razredne loterije dvakratno zvišani!

Ravnokar je izšel uradni igralni načrt XIII. kola državne razredne loterije, ki bo vzbudil povsod najživahnejše zanimanje in našel vseobče priznanje.

Relativno zmerna cena srečk na eni in velikanska vsota dobitkov na drugi strani, kakor tudi solidna uprava in točno izplačevanje dobitkov je pridobilo podjetju državnih razrednih loterij največje zaupanje v najširših slojih prebivalstva in sicer tako, da izdano število srečk že nad eno leto ni več moglo zadovoljiti povpraševanja po njih. Treba je bilo torej odkloniti mnogo tisoč naročil.

Tudi iz inozemstva prihajajo naročila v velikih množinah, tako da je bila razredna loterija prisiljena zvišati število srečk od **150.000 na 250.000**. — Istodobno so se morale za malenkost zvišati cene srečk, tako da velja odslej cela srečka za vsak razred po Din **100** — mesto dosedanjih 80.—

V nasprotju s tem malim podraženjem so pa velikanski dobitki, ki bodo izrežebani. — V prejšnjih kolih se je moglo z eno srečko zadeti v najsrečnejšem slučaju dobitek in premijo v znesku 1 milijona in 900.000 Din, medtem ko bo odslej mogoče zadeti z eno celo srečko nič manj kot

Din 4 milijone in 200.000

Mesto dosedanjih 6 premij jih bo odslej 12 in so iste vrhu tega še znatno večje. Skupna vsota vseh dobitkov enega kola je znašala doslej 39.000.000 Din, v bodoče bo pa znašala

82 milijonov, torej več kot še enkrat toliko.

Kot nadaljno premembo je omeniti, da se vrše žrebanja prvih štirih razredov vsake loterije ne kot doslej v dveh dneh, marveč v enem dnevu.

Mesto dosedanjih 150.000 srečk izide odslej 125.000 srečk in sicer v dvojnih številkah. — **Na ta način bo lahko kupil vsak dve celi srečki iste številke in zadel dvojni dobitok.**

Ta sistem so že pred leti uvedle nemške loterije in se je obnesel zelo povoljno. Neizpremenjeno je ostalo pravilo, da mora tudi v bodoče zadeti vsaka druga srečka.

Točno tukaj odrežite in pošljite najkasneje do 6. januarja 1927!

Naročilnica na glavno kolekturo drž. razredne loterije

Bančna komanditna družba

A. REIN I DRUG, Zagreb

Gajeva ulica 8
Telefon 11-94

Trg I. št. 15
Telefon 17-03

Preradovičev trg 5
Telefon 1-88

Žrebanje I. razreda 11. januarja 1927

Za I. žrebanje XIII. kola državne razredne loterije naročam s tem

..... kosov celih srečk po Din 100.—
..... " polovičnih " " " 50.—
..... " četrtskih " " " 25.—

Kupno vsoto za te srečke skupnih

Din sem odposlal danes po poštni nakaznici
posljem takoj po prejemu srečk s položnico

Ime
Bivališče
Natančen naslov
Izpolnite, prosimo, prav razločno in čitljivo!

Kakor je delala že Vaša stara mati, bilo je pravilno.

Kuhala ie svojo kavo samo s

Pravim Franckovim kavnim pridatkom.

Ta je danes še vedno tako fin kakor izvrsten pridatek k zrnati in žitni kavi ter bo to tudi zmeraj ostal.

Gospodarstvo

Janko Jovan:

Slovensko gospodarstvo in tuj kapital.

II.

Iz vsega včeraj navedenega moramo računati s sledečimi neovrgljivimi dejstvi: 1. Industrializacija Slovenije je potrebna, in čim dalje se ta ne izpelje, tem bolj se je bati, da nastopi med nami brezposelnost; 2. Industriji je odprto za razvoj še široko polje in sicer industriji, ki je zaščitena s carinskim tarifom ter ima vsled tega vse pogoje za obstoj; 3. Domači kapital je preslaboten, da bi mogel na polju industrije ustvariti kaj velikega, ki bi moglo biti za širše narodne mase od koristi.

Ker teh dejstev ne moremo spraviti s sveta ter je na eni strani neizpodbitna gospodarska potreba industrializacije, na drugi strani pa nimamo zadosti lastnega kapitala, ostane alternativa, ali naj se začeta in prednjenja industrializacija pusti še dalje neuresničena, ali pa je potreba privabiti v deželo tuj kapital, ki bi bil sposoben izvršiti to, česar sami ne moremo. Če ni bil narodni greh, že nacionalizirana podjetja zopet izročiti tujem v last, ampak je bila to gospodarska potreba, potem ne more biti prav nobenega pomisleka, da se pusti tujemu kapitalu udeležba pri ustanavljanju novih industrijskih podjetij. Gospodarska in socialna korist velikih industrijskih podjetij je zlasti za Slovenijo tako velika, da morajo pasti drugi oziri. Srbija je bila toliko bogata država, da ni potrebovala industrije iz socialnih razlogov in vendar si svoje industrije, ki je pred vojno že dosegla prav lep razvoj, ni sama ustvarila, temveč Nemci, Čehi, Italijani, Belgijci itd. in vendar se nad tem ni nihče izpodtikal; pa naj se izpodtika, če se pusti pristop tujega kapitala k nam, ki smo si domašni, a industrije nujno potrebujemo? Naravno je, da bi nam bilo simpatičnejše, če bi bili snovateli industrije Slovenci in kapital v industriji domač, a če nam je voliti med dvema zli, se moramo odločiti za manjše zlo, gotovo pa je manjše zlo odločiti se za tuj kapital, kakor pa za zastoj v industrializaciji. Boriti se proti tujemu kapitalu samo zato, ker je tuj, četudi moremo pričakovati od njega velike gospodarske koristi, more samo tisti, ki ne pozna našega gospodarskega položaja ali pa, kdor nima srca za koristi našega naroda.

Naši bančni zavodi so bili pionirji industrializacije. Dasi so vsled nezadostnega kapitala onemogli, jim moramo priznati velike zasluge za industrializacijo. Bančni zavodi so institucije, ki se ne smejo zadovoljiti s čistim denarnim prometom, temveč si morajo biti svesti dolžnosti v narodnem gospodarstvu nastopati vodilno. Nikjer se ne morejo lepše udeležiti kakor ravno v zainteresiranju tujega kapitala za industrializacijo Slovenije. Zvez z velikim nizozemskim denarnimi zavodi jim ne manjka, pogoji za plodonosno naložitev pri nas so ugodni, vsled česar si morejo z lahkoto priboriti zasluge za naše narodno gospodarstvo.

Ko pa zagovarjamo pristop tujega kapitala na naše ozemlje, s tem nikakor ne smemo depustiti neomejenega gospodarstva tujemu kapitalu pri nas. Tuj kapital naj se pri nas udeležuje v podjetnosti, naj črpa tudi koristi za svoje delo in riziko, a mora se zavedati, da je v naši državi in morajo biti tudi zanj sveti naši zakoni in naši zakonski predpisi. Na naši državni upravi pa je ustvariti pogoje, ki puščajo tujemu kapitalu možnost udeleževanja in hkrati imeti pred očmi, da je to udeleževanje dopustno le z ozirom na naše lastne gospodarske in socialne koristi.

Pogosto beremo o boju Belgrada proti ustanavljanju industrijskih podjetij v gotovi razdalji od naših državnih mej. Ta boj Belgrada je poglavje za se, ki je dvignilo že preveč prahu razburjanja in prekanja in je čas, da se enkrat razčisti. Predvsem je jasno, da se industrija razvija tam, kjer ima ugodne pogoje za razvitek, forsirati pa moramo ustanavljanje novih industrij na onih krajih, kjer so poleg ugodnih pogojev tudi socialne potrebe za to. Vse to pa je v veliki meri slučaj ravno v bližini državnih mej. Električna energija iz falske elektrarne naj ostane neizkoriščena, moč naših voda naj ostanejo neizrabljene in 50 km od meje države naj čakajo naši ljudje potem na delo, ki jim ga Belgrad nikdar dati ne more, če bo slovenski narod pustil, da mu bodo gotovi gospodje iz naše rezidence določali, na katerem kamnu se sme odpočiti in na katerem koščku lastne zemlje sme udariti s krampom, da začne graditi novo podjetje. Quod licet Iovi, non licet bovi! Srbija si je zgradila svoje tovarne največ ob državni meji, in prvo tovarno, ki jo je po vojni naša država iz vojnega plena postavila, je postavila v Djevdjelju. Če pa takim glasnikom sekundirajo še, če tudi le posamezni, Slovenci, je toliko bolj žalostno. Pribiti je treba, da se vsa ta skrb za obmejno cono vrši v času, ko je delovanje Zveze narodov osredotočeno v boju za razorožitev. Industrializacija Slovenije je naša gospodarska in socialna potreba in dolžnost vsakega, ki more pripomoči je, da stori, kar more storiti. Dolžnost vseh političnih strank pa je, da brez ozira na desno in levo nastopijo soglasno in odbijejo vsako nepotrebno in škodljivo vmešavanje in vprašanje, kje se smejo in kje se ne smejo na našem ozemlju ustanovljati nova podjetja.

Trboveljska premogokopna družba. Naglo dviganje kurza delnic TPD, ki se je pojavilo posebno izrazito na dunajski borzi, je vzbudilo tudi pri nas splošno pozornost. Iz krogov dunajske borze se je raznesla vest, da namerava neki švicarsko-italijanski konzorcij pridobiti večino in v ta namen kupuje delnice. Kakor poroča »Die Börse« iz dobro informirane strani, te vesti niso popolnoma točne. Nakup teh delnic gre na privatni račun švicarskih in francoskih delničarjev TPD, ki so mnenja, da je z ozirom na ugodno stanje podjetja in nizki borzni kurz delnic nakup zelo ugoden. Kurz delnic TPD je v primeri z kurzom delnic ostalih premogovnih družb znatno zaostal, in to predvsem radi poloma Slavske banke. Ta moment pa je sedaj stopil več ali manj v ozadje. Zaposlenost v revirih TPD je zelo ugodna. V zadnjem času se dnevno nakopije približno 600 vagonov premoga (mesečno 150.000

ton), od katerih pa je radi pomanjkanja vagonov mogoče odpredati le kakih 500 vagonov. Družba se trudi, da bi dobila zadostno število vagonov, kajti v Italijo bi se moglo izvoziti velike množine po zelo povoljnih cenah. Kakor se doznava, namerava Italija za uvoz trboveljskega premoga dati na razpolago svoje lastne vagonne.

Izvoz mesnih izdelkov v Avstrijo. Na intervencijo ministrstva za trgovino in industrijo glede carinskih težkih pri izvozu mesnih izdelkov v Avstrijo, je avstrijsko ministrstvo za poljedelstvo odgovorilo, da za uvoz mesnih izdelkov iz Jugoslavije ni potrebno predložiti posebnega odobrenja avstrijskega ministrstva za poljedelstvo. Glede uvoza naših mesnih izdelkov veljajo odredbe nove veterinarske konvencije, sklenjene med našo državo in Avstrijo.

Za sanacijo Slavske banke. »Trgovinski glasnik« poroča, da se je v ministrstvu za trgovino in industrijo vršila v sredo konferenca, kateri so prisostvovali minister dr. Krajač, pomočnik dr. Kosić, načelnik oddelka za banke dr. Radosavljevič in zastopniki Slavske banke. Na tej konferenci so se reševalo vprašanje Slavske banke. Vladi želi, da bi se izvedla tih likvidacija, in sicer tako, da ne bi obično trpel vlagatelj, predvsem oni z manjšimi vlogami. Konfereca bo trajala nekaj dni.

Lesni trg. Živahnost na trgu mehkega lesa še ni ponehala. Iz Slovenije in Bosne se izvažajo večje množine rezanega lesa, predvsem v Italijo. Avstrija in deloma tudi Rumunija nastopata v Italiji kot močna konkurenta. Razen v Italijo se je v zadnjem času izvozilo tudi nekaj v Anglijo, predvsem gradbenega lesa; vsled deloma oslabiljene konkurenčne zmoglosti Rumunije so naši izvozniki zopet pričeli izvažati v Egipt, kjer so dosegli še precej zadovoljive cene. — Položaj romunskih izvoznikov je zelo kritičen. Vsled dviga rom. leja se je izkupiček za izvozno blago, v lejih računani, znatno zmanjšal, produkcijski stroški pa so ostali enaki. Vsled pomanjkanja kreditov, 50% zvišanja tarifov in povišanja pomorskih tovarnin (ki so vsled štrajka v Angliji skoro trikrat večje kakor lani), se je izvoz več ali manj ustavil. Finančno šibkejši izvozniki pa so primorani izvažati tudi z znatno izgubo.

Kongres producentov sladkorne pese se je preteklo nedeljo vršil v Starem Sivu v Bački. Znano je, da je karte sladkornih tovarn vsako leto znižal ceno sladkorni pesi, tako da se letos plača producentom za sladkorno peso skoro polovico manj kot v drugih državah. Zato so se producenti združili in ustanovili v Starem Sivu lastno sladkorno tovarno, ki bi pričela z delom še tekoče leto. Na kongresu se je sklenilo, da se pozove malo-producenčne sladkorne pese, naj nikar ne sklepajo pogodb s tovarnami, ker bo Združenje producentov sladkorne pese samo sklenilo tako pogodbo. Kongres je sklenil zahtevati od države, da se producentom sladkorne pese odstopijo državni sladkorni tovarni v Belju in na Čukarici v eksploatacijo, kajti ti dve tovarni delata z deficitom od 40 milijonov dinarjev, kar je ugotovil finančni odbor narodne skupščine, medtem ko izplačujejo privatne tovarne 30—50 odstotne dividende.

Ponudba domačih paroplovnih družb za osnovanje direktne prekoceanske linije. Kakor se poroča iz Belgrada so g. Račić v imenu Atlantske plovidbe in gg. Petrinović in Baburica v imenu Jugoslovanske prekoceanske plovidbe s'vili trgovskemu ministru ponudbo za osnovanje direktne prekoceanske linije za osebnih in blagovnih promet med našimi lukami in Južno Ameriko. Kakor znano so stavile inozemske družbe slične ponudbe, vendar je, kakor se čuje, ponudba domačih družb, pri katerih je udeležen tudi kapital jugoslovanskih izseljencev iz južne Amerike, najpovoljnejša.

Ponudba velikega posojila Subotici. Mestno zastanostvo Subotice je prejelo ponudbo za posojilo od 250 milj. Din na 30 let z 8.5 odstot. obrestovanjem. Posojilo se bo porabilo — ako se sprejme — za vodovod kanalizacijo, gradnjo malih stanovanj itd.

Upostavitve privatne hišne lastnine v Rusiji. V Parizu izhajajoči časopis bivšega predsednika ruske dume Miljukova »Posledni novosti« poroča v št. 2051 z dne 3. novembra iz Odesa: V uradnem listu »Izvestij« se je objavil razglas, po katerem se hiše v Odesi denacionalizirajo. (Kakor znano so

boljševiki takoj po prevratu odpravili hišno lastnino in so hiše prešle v državno last.) Hiše se bodo vrnilo bivšim hišnim lastnikom, ako se isti javijo. Denacionalizacija hišne posesti se je pred kratkim izvršila tudi v Moskvi, Leningradu in drugih mestih. Ta akt sovjetske vlade, ki odgovarja zahtevam vseh evropskih vlad, kakor tudi Amerike, naj bi olajšal stališče Rusije pri pogajanjih za nad vse potrebna inozemska posojila.

Ratifikacija trgovinske pogodbe s Albanijo. Albanski parlament je ratificiral trgovinsko pogodbo sklenjeno med našo državo in Albanijo, kakor tudi vse sklenjene konvencije. Potrebna je še ratifikacija s strani senata.

Jugoslavija je prejela v oktobru na račun reparacij vrednosti v skupnem znesku 3.900.000 mark (52.6 milj. Din), v prvih dveh mesecih tretjega reparijskega leta pa skupno 6.800.000 mark (91.8 milj. Din). Francija je v prvih dveh mesecih tekočega reparijskega leta prejela 71.1 milj., Anglija 35.0 milj. mark, Italija 13.6 milj. mark, Belgija pa 10.9 milj. mark; skupno so oškodovane države prejele 154.5 milj. mark.

Borza

12. novembra 1926.

DENAR.

Zagreb. Berlin 13.4615—13.4915 (13.465 do 13.495), Italija 230.99—332.99 (234.41—236.41), London 274.65—275.45 (274.60—275.40), Newyork 56.53 do 56.73 (56.53—56.73), Pariz 185—187 (184—186), Praga 167.70—168.50 (167.70—168.50), Dunaj 7.9793 do 8.0093 (7.985—8.015), Curih 10.9275—10.9575 (10.9275—10.9575).

Curih. Belgrad 9.15 (9.1425), Budimpešta 72.60 (72.575), Berlin 123.15 (123.10), Italija 21.35 (21.50), London 25.1525 (25.135), Newyork 518.625 (518.50), Pariz 17.05 (16.725), Praga 15.36 (15.36), Dunaj 73.05 (73.075), Bukarešt 2.85 (2.90), Sofija 3.75 (3.75), Amsterdam 207.40 (207.365), Bruselj 72.15 (72.15).

VREDNOSTNI PAPIRI.

Ljubljana. 7% invest. posoj. 75—79, vojna oškodnina 335 den., zastavni listi 20—22, kom. zadolžnice 20—22, Celjska 195—198, Ljublj. kreditna 140 den., Merkantilna 99 den., Pradedniona 865 do 868, Kred. zavod 165—175, Strojne 100 den., Trbovlje 325 den., Vevče 105 den., Stavbna 55—65, Sešir 104.

Zagreb. 7% invest. posoj. 76—76.50, agrari 43.50—44, voj. oškodnina 331.50—332, kasa 331.50 do 332, dec. 334—334.50, Hrv. esk. 100—100.50, Kred. 100—102, Hipobanka 56.25—57, Jugobanka 95—96, Pradedniona 865—867.50, Ljublj. kreditna 143—150, Srpska 130 den., Narodna banka 4250 den., Sečerana 400—420, Nihag 12 bl., Slavex 100 den., Slavonija 32.50—33.50, Trbovlje 335—345, Vevče 105 den.

BLAGO.

Ljubljana. Les: Bukovi hločki, od 30 cm prem. napr., od 3 napr. I, fco vag. nakl. postaja 235 bl. Bukova drva, suha, zdrava, meterska, fco meja 23 den. Trami merkantilni, po kupčevi noti, fco vag. nakl. post. 245 den. Testoni, monte, fco vag. meja 520 den.

Žito in poljski pridelki: Pšenica bačka 76-77, 2 odstot. fco nakl. postaja 310 bl.; pšenica 75-76, fco vag. nakl. post. 305 bl.; koruza umetno sušena, fco vag. nakl. post. 170 bl.; koruza nova, času primerno suha, fco vag. nakl. post. 135 bl.; koruza nova, času primerno suha, za december, fco vag. nakl. post. 140 bl.; koruza nova, času primerno suha, za januar, fco vag. nakl. post. 145 bl.; žitkvantini baranjski, fco vagon nakl. postaja 235 bl.; koruza nova v storžu, fco vag. nakl. post. 90 bl.; ajda prekmurska, fco vag. nakl. post. 335 bl.; rž, 71-72, 2 odstot. fco vag. nakl. post. 217.50 bl.; oves novi, fco vag. nakl. postaja 165 bl.; ječmen krmilni, 62-63, fco vag. nakl. postaja 170 bl.; ječmen krmilni, 63-64, fco vag. nakl. postaja 180 bl.; ječmen letni, 65-66, fco vag. nakl. post. 192.50 bl.; otrobi drobni, fco vag. nakl. post. 125 bl.; fišol beli, 3-4 odstot. fco vag. nakl. post. 180 bl.; fišol rmeni, 3-4 odstot. fco vag. nakl. post. 180 bl.; krompir, fco vag. slov. postaja 135 bl.; laneno seme, fco Ljubljana 380 den.; laneno seme Podravina, fco Ljubljana 370 den.

Sir H. Rider Haggard:

40

Hči cesarja Montezume.

Zgodovinska povest.

Iz angleščine prevel Jos. Poljanec

Zbudil sem se jako okrepčan; spati sem moral več ur, kajti sonce je že zahajalo; močno pa sem se čudil, ko sem spoznal, da je resnobni možak, moj tovariš v čolnu, čuval nad menoj, ko sem spal, in mi odganjal z listnatno vejo mušice. Njegova prijaznost mi je pričala, da se mi ni bilo treba bati, da bi ti ljudje slabo ravnali z menoj; ko sem se bil pomiril v tem pogledu, sem začel ugibati, v katero neznano deželo sem bil prišel in kakšni so njeni prebivalci. Kmalu pa sem opustil to ugibanje, ker nisem imel nobenega temelja, na katerega bi se naslanjal, in sem pričel opazovati pokrajino. Vestali smo po neki reki, ki je bila manjša od one, v katero sem bil priplaval in se rešil; tudi nismo bili več v močvirju. Na obeh straneh je ležala odprta pokrajina, ali bolje rečeno, pokrajina, ki bi bila odprta, da ne bi na njej rastle drevesa, ki so bila večja od največjega hrasta in mestoma jako lepo. Po teh drevesih so se ovijale ovijalke, ki so visele z najvišjih vej kakor debele vrvi, in med temi so bile mnoge neznane rastline s sijajnimi cveti, katere so se oprijemale drevesne skorje kakor se mah opriema zida. Po vejah so sedele ptice, ki so imele vreščče glasove in sijajno perje, ter volce, ki so lajale in čebljale.

Baš ko je sonce zahajalo nad vsem tem čudnim

novim prizoriščem, so čolni despeti do izkreališča, zgrajenega iz lesa, in stopili smo na suho. V tem se je hitro stemnilo in v temi nisem mogel razločiti drugega, kakor da so me peljali po dobri cesti. Kmalu smo dospeli do nekih vrat; po lajanju psov in številu ljudi, ki so se gnetli okoli njih, sem sodil, da je tukaj vhod v mesto; šli smo skozi in stopali po dolgi ulici, katero so na obeh straneh obdajale hiše. Pri zadnji hiši se je moj spremljevalec ustavil, me prijel za roko in me peljal v dolgo, nizko sobo, katero so razsvetljevale lončene svetilke. Tukaj se mu je približalo nekaj žensk, ki so ga poljubile, druge zopet, ki sem jih imel za služkinje, so ga pozdravile s tem, da so se z eno roko dotaknile tal. Kmalu pa so se oči vseh obrnile vame; vznemirjeno so vpraševali poglavarja; kaj so govorili, nisem razumel in sem samo uganil pomen njihovega govorjenja.

Ko so se me nagledali, so prinesli obilno večerjo, ki je obstojala iz raznovrstnega neznanega mesa, in me povabili, naj se jim pridružim. Rade volje sem se odzval vabilu, sedel na storjo in se lotil jedi, ki so mi jih prišlele ženske v skledah in postavile na tla. Med temi ženskami sem opazil eno, ki je vse ostale daleč presegala po lepoti, dasi ni bila nobena neprijetna za oko. Bila je bolj temne polti, toda poteze njenega obraza so bile pravilne in oči lepe. Njena postava je bila visoka in vitka in ljubkost njenega obraza je povečeval čar njene lepote. To dekle omenjam tukaj iz dveh vzrokov; prvič, ker me je rešila enkrat mučenja in enkrat, da nisem bil žrtvovan bogovom; drugič pa zavoljo tega, ker ni bila nobena druga kot ona ženska, ki je pozneje zaslula pod imenom Marina, ljubica Korteza, ki ne bi bil brez njeno

pomoči nikdar osvojil Mehiko. Tisti čas pa se ji niti sanjalo ni, da ji je bilo usojeno, da bo spravila državo Anahuak pod okrutni jarem Špancev.

Izza trenutka, ko sem vstopil, sem spoznal, da se je Marina — tako jo bom odslej nazival, kajti njeno indijansko ime je predolgo, da bi ga napisal — usmili moja bednega stanja in storila vse, kar je bilo v njeni moči, da bi me čuvala pred nizkotno radovednostjo in ustregla mojim potrebam. Prinesla mi je vodo, da sem se umil, in čisto oblačilo iz platna, da bi nadomestil slabo razcapano obleko, ter plašč za rame, narejen iz svitlih peres.

Po večerji so mi dali storjo, da bi spal na njej v posebni majhni sobi; tukaj sem se ulegel in razne misli so mi rojile po glavi; dasi sem bil morda izgubljen za domači svet, sem vsaj prišel med ljudi, ki so bili dobri in prijazni, in niso bili divjaki, kakor sem razbral z številnih znakov. Eno pa me je močno pripravljalo v skrbi; zaznal sem, da sem bil tudi ujetnik, dasi so dobro ravnali z menoj; na pragu moje male sobice je namreč spal možak, oborožen z sulico z bakreno ostjo. Preden sem legel, sem pogledal skozi leseno drogovo, ki je služilo kot nekaka zaščita za okno, in videl, da je hiša stala na robu velikega odprtega prostora, na katerem se je na sredi vzdigovala sto ali več čevljev visoka piramida. Na vrhu te piramide je stalo poslopje iz kamna, ki je bilo po mojih mislih tempelj, in pred njim je gorel ogenj. Ugibajoč, v kakšen namen je utegnita biti zgrajena ta ogromna zgradba in kateri veri na čast, sem zaspal.

Usojeno mi je bilo, da sem drugo jutro več izvedel.

PRIPOROČAMO »Glasnik« v Mariboru 2. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Ljubljani 3. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Zagrebu 4. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Beogradu 5. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Moskvi 6. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Petrogradu 7. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Londonu 8. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Parizu 9. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Berlinu 10. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Curihu 11. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Amsterdamu 12. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Bruslju 13. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Sofiji 14. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Bukarešti 15. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Beogradu 16. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Moskvi 17. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Petrogradu 18. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Londonu 19. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Parizu 20. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Berlinu 21. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Curihu 22. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Amsterdamu 23. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Bruslju 24. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Sofiji 25. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Bukarešti 26. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Beogradu 27. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Moskvi 28. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Petrogradu 29. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Londonu 30. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Parizu 31. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Berlinu 32. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Curihu 33. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Amsterdamu 34. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Bruslju 35. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Sofiji 36. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Bukarešti 37. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Beogradu 38. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Moskvi 39. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Petrogradu 40. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Londonu 41. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Parizu 42. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Berlinu 43. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Curihu 44. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Amsterdamu 45. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Bruslju 46. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Sofiji 47. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Bukarešti 48. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Beogradu 49. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Moskvi 50. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Petrogradu 51. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Londonu 52. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Parizu 53. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Berlinu 54. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Curihu 55. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Amsterdamu 56. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Bruslju 57. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Sofiji 58. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Bukarešti 59. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Beogradu 60. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Moskvi 61. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Petrogradu 62. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Londonu 63. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Parizu 64. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Berlinu 65. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Curihu 66. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Amsterdamu 67. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Bruslju 68. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Sofiji 69. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Bukarešti 70. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Beogradu 71. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Moskvi 72. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Petrogradu 73. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Londonu 74. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Parizu 75. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Berlinu 76. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Curihu 77. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Amsterdamu 78. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Bruslju 79. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Sofiji 80. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Bukarešti 81. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Beogradu 82. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Moskvi 83. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Petrogradu 84. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Londonu 85. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Parizu 86. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Berlinu 87. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Curihu 88. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Amsterdamu 89. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Bruslju 90. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Sofiji 91. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Bukarešti 92. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Beogradu 93. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Moskvi 94. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Petrogradu 95. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Londonu 96. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Parizu 97. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Berlinu 98. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Curihu 99. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Amsterdamu 100. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Bruslju 101. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Sofiji 102. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Bukarešti 103. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Beogradu 104. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Moskvi 105. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Petrogradu 106. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Londonu 107. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Parizu 108. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Berlinu 109. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Curihu 110. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Amsterdamu 111. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Bruslju 112. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Sofiji 113. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Bukarešti 114. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Beogradu 115. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Moskvi 116. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Petrogradu 117. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Londonu 118. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Parizu 119. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Berlinu 120. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Curihu 121. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Amsterdamu 122. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Bruslju 123. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Sofiji 124. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Bukarešti 125. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Beogradu 126. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Moskvi 127. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Petrogradu 128. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Londonu 129. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Parizu 130. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Berlinu 131. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Curihu 132. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Amsterdamu 133. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Bruslju 134. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Sofiji 135. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Bukarešti 136. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Beogradu 137. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Moskvi 138. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Petrogradu 139. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Londonu 140. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Parizu 141. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Berlinu 142. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Curihu 143. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Amsterdamu 144. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Bruslju 145. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Sofiji 146. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Bukarešti 147. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Beogradu 148. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Moskvi 149. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Petrogradu 150. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Londonu 151. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Parizu 152. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Berlinu 153. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Curihu 154. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Amsterdamu 155. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Bruslju 156. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Sofiji 157. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Bukarešti 158. zvezek: dr. Lenart, »Glasnik« v Beogradu 159. zvezek: dr.

UNDERWOOD

pri Lud. Baraga, Ljubljana
Selenburgova ul. 6/I, Telefon šte. 950.

UNDERWOOD

Gradbena delavnost v 18 slovenskih občinah.

(Iz referata g. F. Uratnika na kongresu delavskih zbornic v Beogradu.)

V Sloveniji je 215.761 rodbin. Navaden prirastek rodbin v enem desetletju bi bil 21.570 rodbin. Ta prirastek se je pa zmanjšal vsled izseljevanja za 67% ali za 14.770 rodbin. Dejanski prirastek je torej znašal 6800 rodbin.

Na podlagi statistike o notranjem gibanju prebivalstva bi morale po cenitvi graditi letno:

Ljubljana	122 stanovanj,
Ljubljanska okolica	110 "
Maribor	85 "
Mariborska okolica	72 "

Celje	16 "
Celjska okolica	22 "
Trbovlje - Hrastnik	100 "
Zagorje - Rajhenburg	100 "
Jesenice	20 "
ostale občine	133 "

skupaj 680 stanovanj.

Faktilno je pa bila gradbena delavnost v najbolj obljubljenih občinah v letih 1910.—1926. sledeča:

	države	občine	od industr. in rudarskih podjetij	bank in denarnih zavodov	privatnikov	Skupaj	Opombe
Ljubljana		258		297		555	
Moste pri Lj.					138	138	
Ježica pri Lj.	20				49	69	
St. Vid nad Lj.					47	47	
Viš					86	86	
Maribor		36	53	42	120	251	
Pobrežje					39	39	
Krčevina					6	6	
Lajtersperg					6	6	
Studenci					4	4	
Ptuj		3			7	10	
Breg pri Ptuj					19	19	
Celje					23	23	
Celjska okolica			123		37	160	
Tržišče		2	53		8	63	
Jesenice			1		62	67	
Trbovlje		11	536	4	57	604	
Zagorje ob Savi		16	133		14	163	
Skupaj	20	326	899	343	722	2310	

V posameznih letih se je zgradilo stanovanj, in sicer:

Občina	1918	1919	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926	Skupaj	Opomba
Ljubljana			23	49	145	71	34	81	152	555	
Moste pri Ljubljani		5	7	9	13	21	18	46	19	138	
Ježica pri Ljubljani	2	6	5	4	4	3	9	10	26	69	
St. Vid nad Ljubljano			1	5	9	13	6	3	10	47	
Viš			1	1	3	16	7	22	36	86	
Maribor				6	18	47	45	19	116	251	
Pobrežje				3	4	3	6	14	9	39	
Krčevina				3				2	1	6	
Lajtersperg						6				6	
Studenci								1	3	4	
Ptuj							2	1	7	10	
Breg pri Ptuj	1	1	6	1	4	2		1	3	19	
Celje							23			23	
Celjska okolica		12	7	2	26	6	10	88	9	160	
Tržišče			7		3	44	9			63	
Jesenice			2	14		1	3	42	5	67	
Trbovlje		30	159	68	53	145	64	11	74	604	
Zagorje ob Savi	11	2	6	26	22	18	29	28	23	163	
Skupaj	14	56	224	191	301	353	300	378	493	2310	

Iz navedenega je razvidno, da odpade nad 80% vseh potrebnih novih zgradb v Sloveniji na malo število občin. Iz statistike je tudi razvidno, da je zgradila Trboveljska premožgokopna družba v prvih povojnih letih precejšnje število stanovanj. Za revirje te družbe seveda še vse premalo.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 12. novembra 1926. Višina barometra 308.8 m

Opazovanja	Barometer	Temperatura v C°	Rel. vlaga v %	Veter in brzina v m	Oblak. nos 0-10	Vrsta padavin	ob opazovanju	Vredn. 7h	Način temp.	Način vlaga.
Ljubljana (dvorec)	7 766.5	3.0	92	mirno	10	megla				
	8 766.5	3.0	93	NNW 0.5	10	megla				
	14 764.6	9.9	78	mirno	4					
	21 766.1	8.3	85	NNE 0.5	3	megla			10.8	2.4
Maribor		765.7	1.0	NW 5	10	megla			13	1
Zagreb		763.4	9.0	SW 3	5	megla			18	7
Belgrad	8 766.0	10.0	80	SE 5	3		2.0		17	8
Sarajevo		767.8	5.0	mirno	10	megla			20	5
Skoplje									19	
Dubrovnik		763.8	17.0	N 1.5	2				22	6
Split		764.2	15.0	NE 3	7	morje lahko			21	14
Praga	7 763.3	9.0	—	SE 1.5	10	megla	0.3		11	4

Najvišje temperature veljajo za prejšnji dan, razven ljubljanske.

Povpr. barom. višji ko včeraj za mm 0.4.

Počitri v globoki žalosti naznanjamo pretužno vest, da je naš ljubljani in nepozabni soprog, oče, stari oče, brat, stric, svak in tast, gospod

Ivan Čop

posestnik in lesni industrijalec

danes 12. novembra ob 10 dopoldne nenadoma preminul.

Pogreb predragega pokojnika se bo vršil iz hiše žalosti, v Mostah pri Žirovnici, v nedeljo 14. novembra ob 3 popoldne na farno pokopališče v Breznici.

Moste pri Žirovnici, dne 12. novembra 1926.

Betka Čopova, soproga. — Vinko, Janko, sinova. — Julka poročena Šilihova, Minka, Milica, hčere. — Josip Šilih, zet. — Božena, Igor, vnuka, in vsi ostali sorodniki.

Brez posebnega obvestila.

MIZARSKE VAJENCE sprejme Jos. Andlovic - stroj. mizarstvo, Ljubljana, Domobranska cesta.

ORGANIST

violinist, iz prakse zmogel še drugih instrumentov, radi vojaštine brez službe, išče mesta. - Naslov v upravi št. 7812.

Krojaški vajenec

se sprejme TAKOJ. - MARIBOR - Vrbanova ulica šte. 6. 7825

Učenka

za trgovino se tako sprejme. Za stanovanje in hrano preskrbljeno. Prednost imajo hčerke železničarjev. - Ponudbe upravi pod: »Takoja« 7820

Prodajalka

dobra moč, želi premeniti dosedanje mesto bivanja v mestu ali na deželi. Dopise na upravo pod: »Zanesljiva« 7819.

Mirnemu GOSPODU se oda soba s hrano v Rožni ulici 27, I. nadst.

Pletilja

večja vseh pletenin, dobi dobro službo. Ona, ki ima svoj stroj, lahko pristopi kot družabnica. Dopise na upravo lista pod: »Stroj 8,80.« (7815)

Pletilko iščem

proti dobri plači, ki bi me naučila na moj stroj vseh pletenin. Ponudbe prosim na upravo lista pod šifro: »Takoja« 7816.

Trgovski VAJENEC

z 2 letno službo, mora vsled opustitve trgovine iskati novo mesto v trgovini z meš. blagom. Ponudbe na očeta: Antona Lokar, Polje (Višnjagora)

Gospodinja!

Služkinje, kuharice, sobarice, služkinje za vse, pestunje in postrežnice. Vam preskrbi »Posejska zveza« v Ljubljani, Stari trg št. 2/L. - Obrnite se pism. ali osebno nanjo.

Išče se za Beograd pridna MOŠKA OSEBA ali mlad

ZAKONSKI PAR

brez otrok, katera je sposobna voditi samostojno delavnico in je strokovnjak za ženske slamnate in fileaste klobuke. Pogoji so jako povoljni. - Ponudbe, pisane v slovenskem, srbohrvaškem ali nemškem jeziku je poslati na Poštni predal 266, Beograd. 7789

Kot GOSPODINJA

ali KUHARICA iščem službe. Dam event. tudi svojo kuhinjsko posodo in service na razpolago. Grem v župnišče ali kam drugam. - Naslov pove uprava »Slovenca« pod Varčna in poštna 7760.

Parobrodno društvo išče zastopnika

za Slovenijo, s sedežem v Ljubljani. Reflektanti morajo biti Slovenci, a želi se poznanje emigracijske stroke. - Ponudbe upravi lista pod št. 7776.

Klavir in gosli

poučuje izvežbana moč z dolgoletno prakso in izvrstnimi sprječevali na domu dnevno od 1.—3. ure popoldne, Dunajska cesta 15/II., leve stopnj.

CISTO SOBO IŠČE

gospod, s poseb. vhodom in hrano. Ponudbe upravi pod šifro: »Cena«.

POZOR!

Naznanjam, da pričnem s 18. novembrom t. l. zopet z novim tečajem za

krojno risanje

in prirojanje damskih oblek. ROZA MEDVED, strok. izpraš. učiteljica, Ljubljana, Mestni trg 24

Vrt velik in tople grede se ugodno dajo vrtnarju v najem. - Naslov v upravi št. 7796.

Na podlagi zakona o drž. računovodstvu razpisujemo dobavo 120 m³

Jamskega lesa.

- Ponudbe je vložiti do 23. novembra 1926. — DIREKCIJA DRAVNE-NEGA RUDNIKA ZABUKOVCA, P. GRIZE, dne 10. novembra 1926.

Pozor trgovci!

Z upeljavo dobro idočega, skoraj vsakemu potrebnega ter pri nas še nepoznanega predmeta si pridobite mnogo novih odjemalcev. - Zahtevajte nadaljnja pojasnila pod: »Lep zaslužek« št. 7826 na oglas. odd. Slovenca.

Dražba.

Prostovoljna dražba zemljišča in parcele, oziroma vrt s stavbo, pokrita z opeko, pripravljeno za hišo, eno minuto od farne cerkve, 20 minut od kolodvora Stične, se vrši na licu mesta dne 28. novembra popoldne v Stični. Kupci se vabijo na dražbo. Dražbeni pogoji se zvedo na licu mesta. Pripravno je za obrt, rokodelca ali penzionista.

Volno in bombaž

za strojno pletenje in vsakovrstna ročna dela dobite po najnižjih cenah v veliki izbiri pri Karlu PRELOGU — Ljubljana, Stari trg šte. 12 — in Židovska ulica šte. 4.

GOSTILNA

dobro idoča, naprodaj z inventarjem in posestvom, obstoječim iz treh hiš, vrta in dvorišča, z večjo njivo v centru industrijskega kraja, pripravo tudi za zalogo vina ali mesarjov, z elekt. lučjo in vodo v hiši. - Naslov v upravi »Slovenca« pod številko 7598

Gramof. plošče

rabljene, zamenjujemo in jemljemo v račun. A. Rasberger, Ljubljana - Tavčarjeva ulica 5. 6935

POSESTVO

v Belokrajini, 2 uri od železnice Crnomelj, 1½ ure od Vrbovskega: hiša in 3 druge stavbe, gozd, vinograd, njive, travniki itd. — ceno naprodaj. Poizve se potom uprave »Slovenca« pod št. 7716.

VREDNOSTNE PAPIRJE

predvojne, kranjske, bosanske, ograde obligacije, železniške prioritete, posojila, srečke itd., tu in inozemske vseh vrst kupuje najkulantneje »YERCO, Komerc. družba Ljubljana, Kongresni trg 9 (na vogalu Kino Matica).

Steklena strešna opeka

je zopet na zalogi pri »ZDRUŽENIH OPEKARNAH« d. d. v Ljubljani.

Poravnajte naročnino!

Edino najboljši šivalni stroji in kolesa za rodbino, obrt in industrijo so le

Jos. Petelinca

Najnižje cene. Grizner, Adler Tudi na obroke. Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika.

Pouk v vezanju brezplačno. Večletna garancija.

DAMSKÉ PLAŠČE

elegantno izdelane, vseh velikosti, v veliki izbiri iz finega modnega sukna Din 350 do 500 iz najfinej. velourja, fina podlaga Din 520 do 780 za deklce od 8 let naprej od . . Din 150 dalje F. in I. GORIČAR, Ljubljana, Sv. Petra 29.

SALAMA

prve vrste novo blago, popolno zrela dobiva se povsod Prva hrvatska tvornica salame, sušena mesa i masti

M. Gavrilovića sinovi d. d.

Petrinja Glavno zastopstvo za Slovenijo: R. Bunc in drug Ljubljana — Celje.

OBVESTILO!

Z ozirom na odredbo »Uprave monopolnega skladišča soli v Ljubljani«, da ukine z 11. novembrom 1926 nakladanje soli v lastni režiji, obveščamo vse p. t. trgovce in industrijalce ljubljanske in mariborske oblasti, da smo dogovorno z 11. novembrom 1926 prevzeli stalno nakladanje pri izdavanju soli v Monopolnem skladišču, in sicer po isti ceni kot do sedaj, t. j. 15.— Din za tono, vsled česar odpade dostavljanje delavcev od strani p. t. trgovcev. — Prevzemamo obenem tudi vsa naročila za dobavo in dostavo soli, posebno za izvenljubljanske trgovce in industrijalce. Plačilni postopek za sol kot do sedaj. Dobava točna in hitra.

»Slovenia-Transport« d. z o. z. LJUBLJANA — MIKLOŠIČEVA C. 36 Telefon 723.

Velika izbira - nainižje cene!

Zimsko perilo copate, rokavice, svetilje klobuke dežne plašče čevlje čepice, kravate itd. nudi najugodnejše splošno znana trdka Jakob Lah, Maribor samo Glavni trg 2

15 letno jamstvo

Svetovno znani najboljši šivalni stroj je edino le Stoewer za rodbinsko in obrtno rabo.

ZALOGA

L. BARAGA, Ljubljana SELENBURGOVA ULICA 6/I Telefon šte. 980.

V najlepših mladeniških letih se je poslovil od nas predragi sin, brat in stric, gospod

Avguštin Volčič

Dolgotrajno njegovo trpljenje je po prejemu svetotajstev končalo ob 5. uri jutraj dne 12. novembra 1926.

Truplo predragega pokojnika se bo položilo k večnemu počitku v nedeljo 14. novembra ob 4. uri popoldne na tukajšnjem pokopališču.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v domači župni cerkvi.

Pokoj mladi duši!

V Kranju, dne 12. novembra 1926.

MARIJA VOLČIČ, mati. — POLDKA, ANICA, FRANCKA, sestre. ACI, FRANCI, nečaka. — FRANC GLOBČNIK, svak, in vsi ostali sorodniki.